

Raport o usługach telefonii ruchomej w roamingu międzynarodowym wewnątrz Wspólnoty

Warszawa, marzec 2010 r.

Spis treści

1. Przedmiot raportu.....	3
2. Opłaty w roamingu regulowanym	3
3. Usługi hurtowe	4
3.1 Metoda kalkulacji	4
3.2 Wolumen ruchu.....	6
3.3 Przychody	7
3.4 Średnie stawki	9
3.5 Podsumowanie	10
4. Usługi detaliczne	11
4.1 Metoda kalkulacji	11
4.2 Wolumen ruchu.....	13
4.3 Przychody	17
4.4 Średnie stawki	20
4.5 Podsumowanie	22
5. Ceny detaliczne.....	24
5.1 Metoda doboru cen.....	24
5.2 Wykonywanie połączeń głosowych	26
5.3 Odbieranie połączeń głosowych.....	29
5.4 Wysyłanie wiadomości SMS	32
5.5 Wysyłanie wiadomości MMS.....	35
5.6 Korzystanie z transmisji danych	38
5.7 Relacje cenowe usług w roamingu i w ramach oferty krajowej operatorów.....	41
5.8 Podsumowanie	43
6. Wnioski z raportu.....	45
Spis cenników	49
Spis tabel	52
Spis wykresów	52

1. Przedmiot raportu

Przedmiot opracowania stanowią informacje o usługach telefonii ruchomej, świadczonych przez polskich operatorów telefonii ruchomej w roamingu międzynarodowym.

30 czerwca 2007 roku weszło w życie Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz zmieniające dyrektywę 2002/21/WE. Natomiast 30 czerwca 2009 roku weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 544/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 717/2007 w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (zwane dalej „rozporządzeniem”).

Zgodnie z art. 3, 4, 4a, 4b i 6a rozporządzenie reguluje opłaty za połączenia głosowe, wiadomości SMS oraz transmisję danych realizowane wewnątrz Wspólnoty, wyznaczając maksymalne poziomy opłat za te usługi.

Zgodnie z art. 11 (1) rozporządzenia, Komisja Europejska dokonuje przeglądu funkcjonowania Rozporządzenia i po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w tej sprawie w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r. W sprawozdaniu Komisja dokonuje między innymi przeglądu zmian wysokości opłat hurtowych i detalicznych z tytułu świadczenia klientom korzystającym z roamingu usług łączności głosowej, wysyłania wiadomości SMS i transmisji danych, a także odnośnych zmian w usługach łączności ruchomej na szczeblu krajowym w różnych krajach członkowskich, odrębnie dla klientów usług abonamentowych i klientów usług przedpłaconych.

Zgodnie z art. 11 (2), w terminie do 30 czerwca 2010 r. Komisja Europejska przygotowuje sprawozdanie okresowe dla Parlamentu Europejskiego i Rady, które zawiera podsumowanie nadzorowania świadczenia usług roamingu we Wspólnocie oraz ocenę postępu w realizacji celów rozporządzenia.

Zgodnie z art. 7 (2) krajowe organy regulacyjne udostępniają do publicznej wiadomości aktualne informacje dotyczące stosowania rozporządzenia, w sposób umożliwiający zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tych informacji.

Niniejszy raport stanowi element opisanych wyżej procesów, realizowanych w Polsce przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Raport przedstawia zmiany wolumenów ruchu i przychodów oraz średnich stawek wszystkich podstawowych usług telefonii ruchomej w okresie 2q 2009 – 4q 2009, oraz aktualne detaliczne ceny tych usług (stan na 25 lutego 2010 r.).

2. Opłaty w roamingu regulowanym

W ramach wewnątrz wspólnotowej regulacji cen usług telefonii ruchomej, rozporządzenie reguluje opłaty hurtowe (tj. w rozliczeniach między dwoma dowolnymi operatorami) i detaliczne (tj. w rozliczeniach między operatorem a klientem sieci) w odniesieniu do połączeń głosowych i wiadomości SMS, jak również wyłącznie opłaty hurtowe w odniesieniu do transmisji danych.

Oferowanie regulowanych cen połączeń głosowych klientom sieci odbywa się w ramach tzw. eurotaryfy zaś cen wiadomości SMS w ramach tzw. eurotaryfy SMS, tj. jakiegokolwiek taryfy, w której wysokość opłaty nie przekracza opłaty maksymalnej określonej w Rozporządzeniu, a którą operator macierzysty może pobrać z tytułu świadczenia połączeń realizowanych oraz usług SMS dostarczanych w roamingu regulowanym.

W zakresie połączeń głosowych, maksymalna średnia opłata hurtowa zostaje obniżona do 0,28 EUR i 0,26 EUR, odpowiednio od 30 sierpnia 2008 r. i 1 lipca 2009 r., a następnie do 0,22 EUR i 0,18 EUR, odpowiednio od 1 lipca 2010 r. i 1 lipca 2011 r. Opłata detaliczna (bez podatku VAT) na podstawie eurotaryfy nie może przekraczać 0,49 EUR za minutę każdego wykonanego połączenia lub 0,24 EUR za minutę każdego odebranego połączenia. Maksymalne ceny połączeń wykonywanych zostają obniżone do 0,46 EUR i 0,43 EUR, a połączeń odebranych do 0,22 EUR i 0,19 EUR odpowiednio od 30 sierpnia 2008 r. i 1 lipca 2009 r. Maksymalne ceny połączeń wykonywanych zostają dalej obniżone do 0,39 EUR i 0,35 EUR, a dla połączeń przychodzących do 0,15 EUR i 0,11 EUR odpowiednio od 1 lipca 2010 r. i od 1 lipca 2011 r.

W zakresie wiadomości SMS, od dnia 1 lipca 2009 r. średnia opłata hurtowa nie może przekraczać 0,04 EUR za wiadomość SMS, zaś opłata detaliczna (bez podatku VAT) według eurotaryfy SMS nie może przekraczać 0,11 EUR za wiadomość SMS. Ponadto operatorzy macierzyści nie pobierają od swoich klientów korzystających z roamingu żadnych opłat z tytułu odbierania przez nich wiadomości SMS w roamingu regulowanym.

W zakresie transmisji danych, średnia opłata hurtowa nie może przekraczać limitu ochronnego wynoszącego 1,00 EUR na dzień 1 lipca 2009 r., 0,80 EUR na dzień 1 lipca 2010 r. i 0,50 EUR na dzień 1 lipca 2011 r. za megabajt przekazywanych danych.

Tabela 1. Stawki za usługi w roamingu regulowanym (bez VAT)

		od 30 sierpnia 2007 r.	od 30 sierpnia 2008 r.	od 1 lipca 2009 r.	od 1 lipca 2010 r.	od 1 lipca 2011 r.
POZIOM HURTOWY (średnia stawka)	połączenie głosowe	0,30 EUR/min	0,28 EUR/min	0,26 EUR/min	0,22 EUR/min	0,18 EUR/min
	SMS	-	-	0,04 EUR/SMS		
	transmisja danych	-	-	1,00 EUR/MB	0,80 EUR/MB	0,50 EUR/MB
POZIOM DETALICZNY (maksymalna stawka)	połączenia wychodzące	0,49 EUR/min	0,46 EUR/min	0,43 EUR/min	0,39 EUR/min	0,35 EUR/min
	połączenia przychodzące	0,24 EUR/min	0,22 EUR/min	0,19 EUR/min	0,15 EUR/min	0,11 EUR/min
	SMS wysłany	-	-	0,11 EUR/SMS		

Źródło: Rozporządzenia nr 717/2007 oraz nr 544/2009 ws. roamingu.

3. Usługi hurtowe

3.1 Metoda kalkulacji

Wolumen ruchu, przychody oraz średnie stawki dotyczą usług realizowanych w roamingu pasywnym (ang. inbound roaming), tj. usług inicjowanych do innych krajów przez obcokrajowców korzystających w Polsce z sieci polskich operatorów.

Dynamiki wolumenu ruchu oraz przychodów zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanego ruchu oraz zagregowanych przychodów.

Średnie stawki hurtowe w zakresie usług telefonii ruchomej, zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanych przychodów z usługi podzielonych przez zagregowany ruch [1].

$$\text{średnia stawka usługi} = \frac{\sum_{i=1}^n \text{przychód}_i}{\sum_{i=1}^n \text{ruch}_i} \quad 1,2 \dots n - \text{kolejny operator}$$

[1]

Stawki obliczono na podstawie ruchu pochodzącego z faktur rozliczeń międzyoperatorskich (tzw. ruchu bilingowego¹). Uwzględniono wyłącznie ruch z którego wygenerowano przychód.

Analizie poddane zostały następujące usługi telefonii ruchomej:

- połączenia głosowe inicjowane (MOC, ang. *Mobile Originated Call*);
- wiadomości SMS inicjowane (SMS MO, ang. *Mobile Originated SMS*);
- transmisja danych.

Porównanie stawek dotyczyło wybranego okresu funkcjonowania Rozporządzenia, tj. 1 kwietnia – 30 czerwca 2009 (2q 2009); 1 lipca – 30 września 2009 (3q 2009); 1 października – 31 grudnia 2009 (4q 2009).

Analizie poddany został następujący zakres geograficzny realizacji usług:

- Unia Europejska / Europejski Obszar Gospodarczy (EU/EEA, ang. The European Union/The European Economic Area);
- Reszta świata (RoW, ang. Rest of the World).

W przypadku usług realizowanych w Polsce przez klientów sieci zagranicznych operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego analizie poddany został następujący zakres działalności operatorów:

Analizie poddany został następujący zakres działalności operatorów:

- grupa kapitałowa / markowa (group), tj. działalność w ramach grupy kapitałowej (całkowitego lub większościowego udziałowca) lub markowej (świadczenie usług pod jedną marką), z którą powiązany jest dany operator;
- poza grupą (non-group), tj. działalność poza grupą kapitałową / markową.

W przypadku usług realizowanych w Polsce przez klientów operatorów z reszty świata, analizie poddany został wolumen ruchu i przychody w ujęciu całościowym (total), tj. bez podziału na non-group / group.

W zakresie połączeń głosowych przedstawiono ruch:

- rzeczywisty (ang. actual) – tj. realny czas trwania połączeń głosowych
- bilingowy (ang. billed) – tj. pochodzący z faktur rozliczeń międzyoperatorskich.

W raporcie uwzględnieni zostali następujący operatorzy infrastrukturalni (MNO, ang. *Mobile Network Operator*):

- Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.
- Polkomtel S.A.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
- P4 Sp. z o.o.

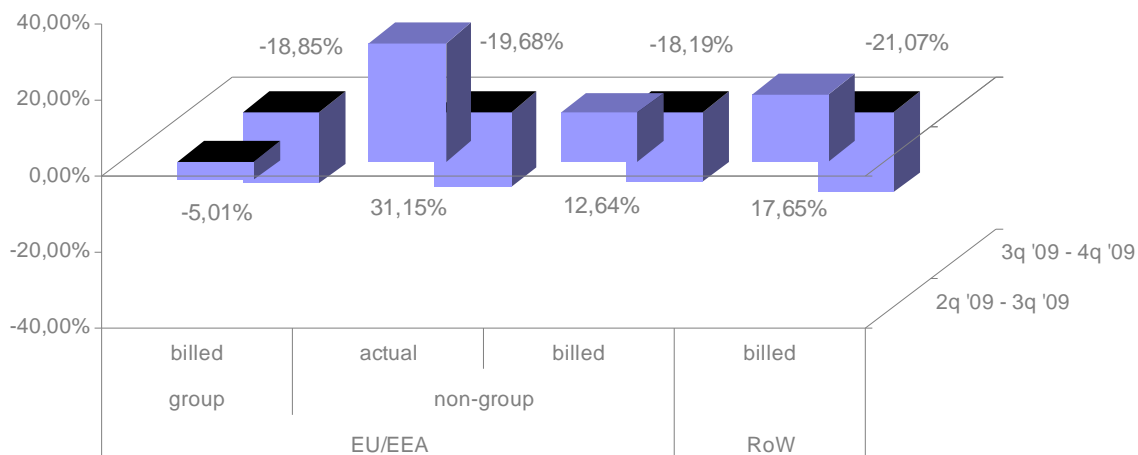
Średnie hurtowe stawki usług zostały wyrażone w walucie euro, bez VAT.

¹ Ruch naliczany w ramach rozliczeń międzyoperatorskich, za który operatorzy uiszczają wzajemne opłaty. Ruch bilingowy stanowi podstawę naliczania opłat dla użytkowników sieci (ang. *Billed traffic*).

3.2 Wolumen ruchu

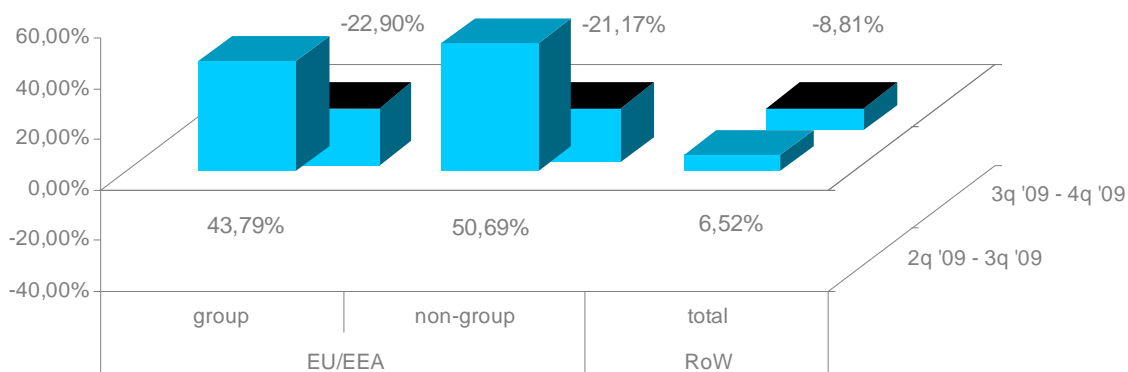
Poniżej przedstawiono zmiany wolumenu ruchu usług w roamingu pasywnym.

Wykres 1. Dynamika hurtowego ruchu połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

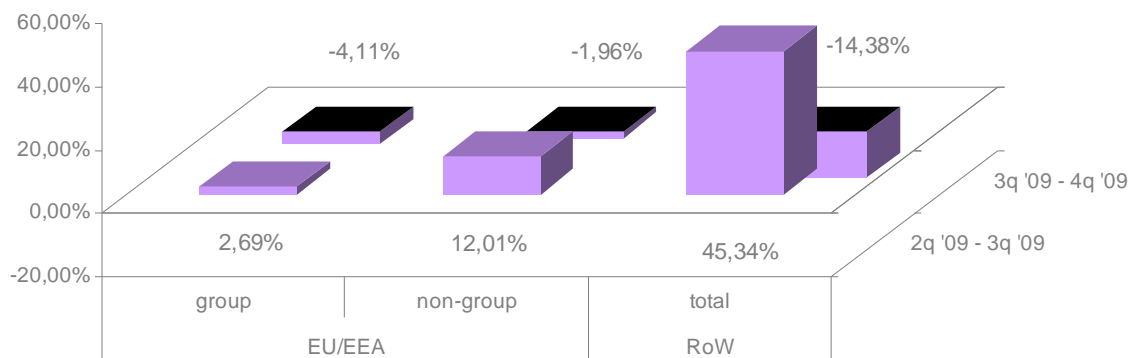
Źródło: UKE.

Wykres 2. Dynamika hurtowego ruchu wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

Wykres 3. Dynamika hurtowego ruchu transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

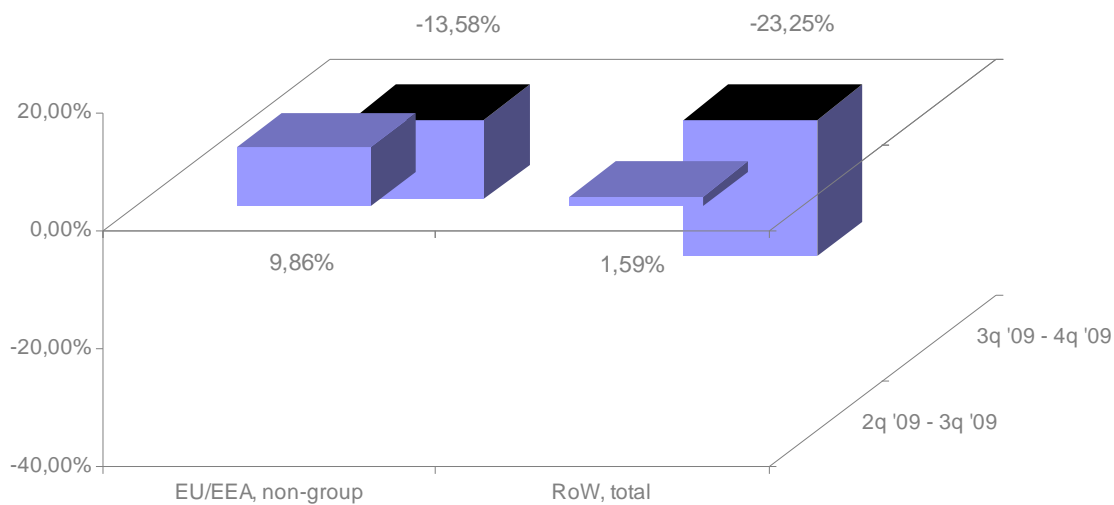

Źródło: UKE.

3.3 Przychody

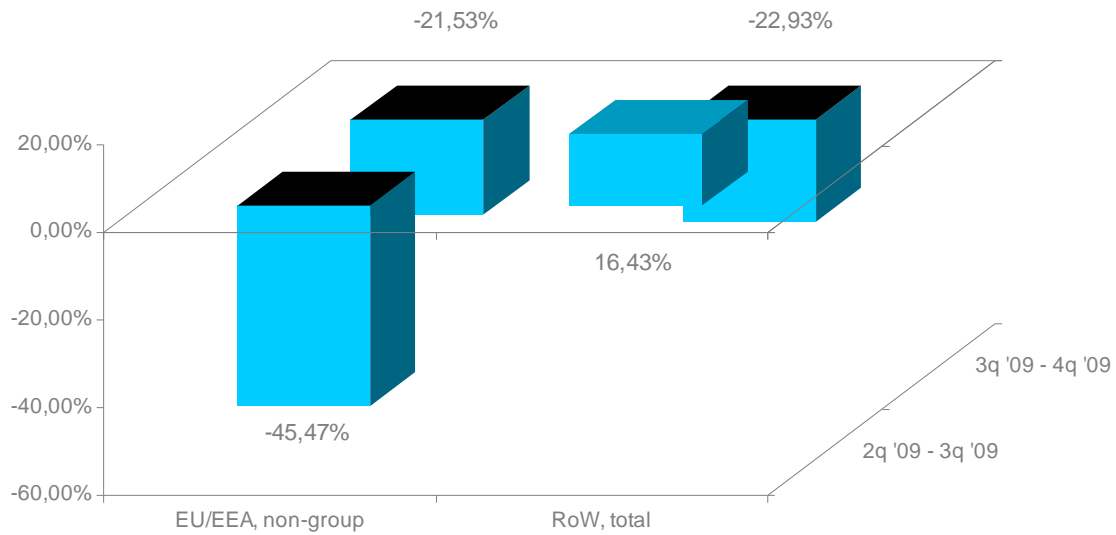
Poniżej przedstawiono zmiany przychodów z usług w roamingu pasywnym.

Wykres 4. Dynamika hurtowego przychodu z połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

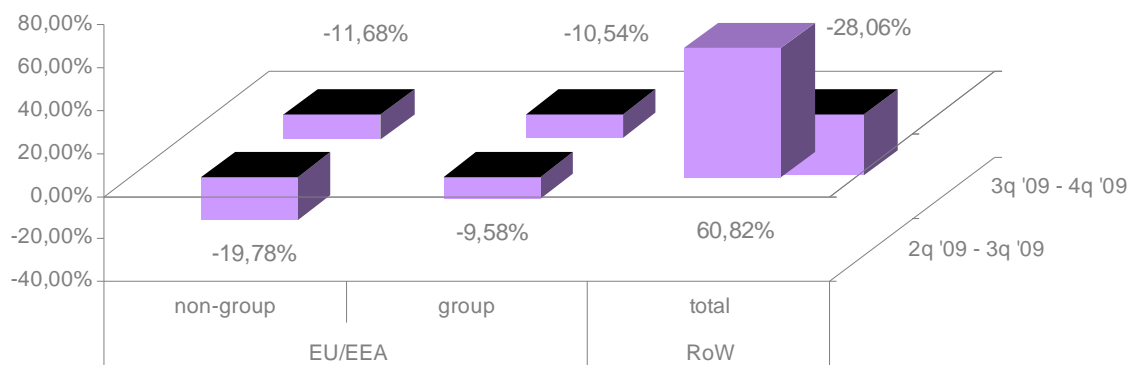
Źródło: UKE.

Wykres 5. Dynamika hurtowego przychodu z wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

Wykres 6. Dynamika hurtowego przychodu z transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

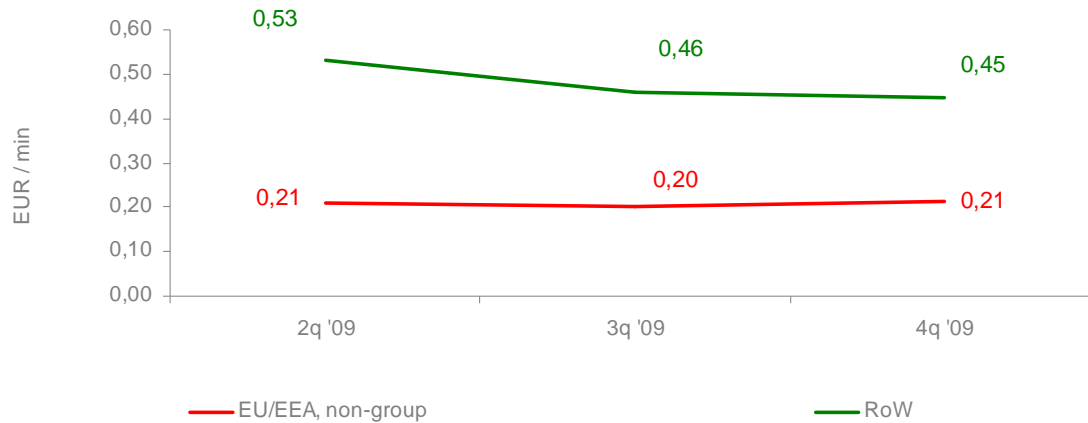

Źródło: UKE.

3.4 Średnie stawki

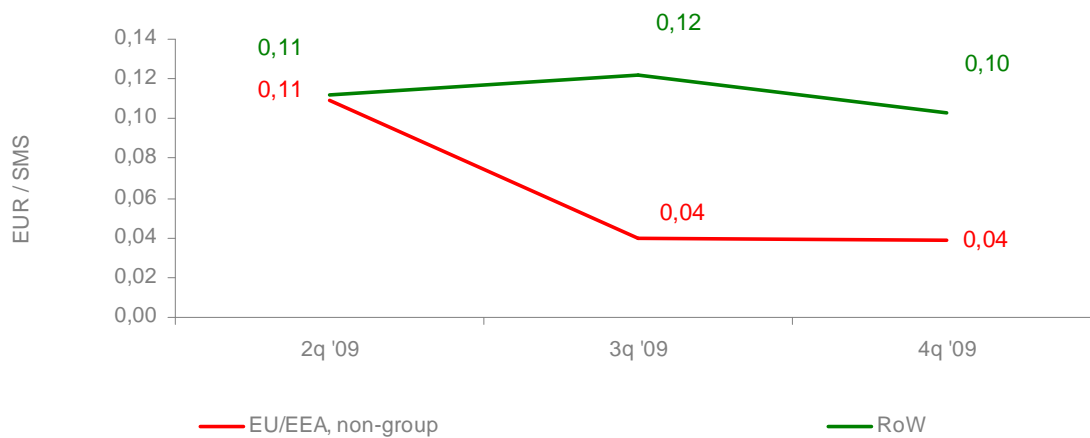
Poniżej przedstawiono średnie stawki usług w roamingu pasywnym.

Wykres 7. Średnie stawki hurtowe za połączenia głosowe inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

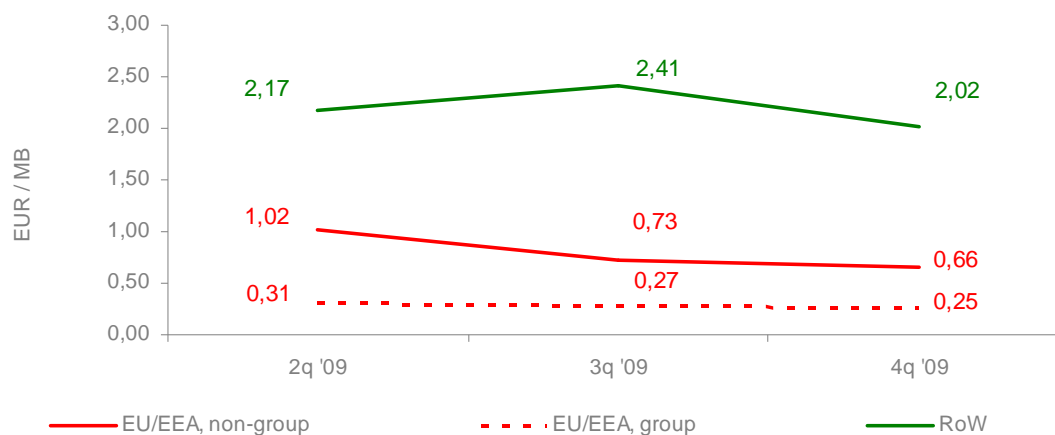
Źródło: UKE.

Wykres 8. Średnie stawki hurtowe za wiadomości SMS inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

Wykres 9. Średnie stawki hurtowe za transmisję danych w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

3.5 Podsumowanie

W zakresie hurtowego ruchu połączeń głosowych, w okresie 2q'09 – 3q'09 odnotowano prawie same wzrosty wolumenów, w tym największy w przypadku połączeń głosowych realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą operatorów połączonych kapitałowo / marką, ok. 31% (Wykres 1). Kolejny okres 3q '09 – 4q '09 charakteryzował się już samymi spadkami wolumenów, z czego największy dotyczył połączeń głosowych realizowanych przez klientów operatorów z reszty świata, ok. 21%.

Zmiany w ruchu połączeń głosowych znalazły odzwierciedlenie w hurtowych przychodach krajowych operatorów. W okresie 2q '09 – 3q '09 odnotowano wzrost przychodów zarówno z połączeń głosowych realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego o ok. 10%, jak i przez klientów operatorów z reszty świata o ok. 2% (Wykres 4). W okresie 3q '09 – 4q '09 w obu przypadkach odnotowano spadki przychodów, odpowiednio na poziomie ok. 14% oraz ok. 23%.

Na przestrzeni 2q '09 – 4q '09 spadały średnie hurtowe stawki za połączenia głosowe realizowane przez klientów operatorów z reszty świata, z 0,53 do 0,45 EUR/min (Wykres 7). W przypadku klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego stawki oscylowały na poziomie ok. 0,21 EUR/min, a więc poniżej regulowanego poziomu 0,28 EUR/min (dla 2q '09) oraz 0,26 EUR/min (dla 3q '09 – 4q '09).

W zakresie hurtowego ruchu wiadomości SMS, w okresie 2q '09 – 3q '09 odnotowano same wzrosty wolumenów, w tym największy w przypadku wiadomości SMS realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą, ok. 51% (Wykres 2). Kolejny okres 3q '09 – 4q '09 charakteryzował się już samymi spadkami wolumenów, z czego największy dotyczył wiadomości SMS realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego w grupie operatorów połączonych kapitałowo / marką, o ok. 23%.

Zmiany w ruchu wiadomości SMS oraz regulacja hurtowej stawki tej usługi, znalazły odzwierciedlenie w hurtowych przychodach krajowych operatorów. W okresie 2q '09 – 3q '09 odnotowano wzrost przychodów z wiadomości SMS realizowanych przez klientów operatorów z reszty świata o ok. 16%, i jednocześnie spadek o ok. 45% przychodów z wiadomości SMS realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą (Wykres 5). W okresie 3q '09 – 4q '09 w obu przypadkach odnotowano spadek przychodów, odpowiednio na poziomie ok. 23% oraz ok. 22%.

Tak znaczny spadek przychodów z wiadomości SMS między 2q '09 a 3q '09 wynikał wprost z regulacji hurtowej stawki za tę usługę w rozliczeniach operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego z 0,11 EUR/SMS (2q '09) do regulowanego poziomu 0,04 EUR/SMS (od 3q '09) (Wykres 8).

W zakresie hurtowego ruchu transmisji danych, w okresie 2q '09 – 3q '09 odnotowano wzrosty wolumenów, w tym największy w przypadku transmisji realizowanej przez klientów operatorów z reszty świata, ok. 45% (Wykres 3). Kolejny okres 3q '09 – 4q '09 charakteryzował się już samymi spadkami wolumenów, z czego największy dotyczył także wiadomości SMS realizowanych przez klientów operatorów z reszty świata, ok. 14%.

Wskazywany ok. 45%-owy wzrost ruchu transmisji danych w okresie 2q '09 – 3q '09 dał krajowym operatorom dodatni przyrost przychodów z usługi, ok. 61% (Wykres 6). W przypadku usługi realizowanej przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, jak również w kolejnym okresie 3q '09 – 4q '09 dla wszystkich analizowanych grup klientów, odnotowano spadki przychodów.

W przeciwieństwie do wiadomości SMS, regulacja hurtowej stawki za transmisję danych dla klientów sieci operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego do poziomu 1 EUR/MB nie spowodowała tak znacznych spadków w przychodach, wywołała zaś dość wyraźny spadek średnich stawek tych usług z 1,02 EUR/MB (2q '09) do 0,66 EUR/MB (4q '09) dla operatorów działających poza grupą (Wykres 9). Nieregulowane stawki za transmisję danych realizowaną przez klientów operatorów z reszty świata utrzymywały się na ponad dwukrotnie wyższym poziomie, od 2,17 EUR/MB (2q '09) do 2,02 EUR/MB (4q '09).

4. Usługi detaliczne

4.1 Metoda kalkulacji

Wolumen ruchu, przychody oraz średnie stawki dotyczą usług realizowanych w roamingu aktywnym (ang. outbound roaming), tj. usług inicjowanych przez klientów polskich operatorów korzystających za granicą z sieci zagranicznych operatorów.

Dynamiki wolumenu ruchu oraz przychodów zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanego ruchu oraz zagregowanych przychodów.

Średnie stawki detaliczne w zakresie usług telefonii ruchomej, zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanych przychodów z usługi podzielonych przez zagregowany ruch [2].

$$\text{średnia stawka usługi} = \frac{\sum_{i=1}^n \text{przychód}_i}{\sum_{i=1}^n \text{ruch}_i} \quad 1,2,\dots,n - \text{kolejny operator}$$

[2]

Średnie stawki obliczono na podstawie ruchu pochodzącego z faktur wystawianych przez operatorów konsumentom (tzw. ruchu bilingowego).

Analizie poddane zostały następujące usługi telefonii ruchomej:

- połączenia głosowe inicjowane (MOC);
- połączenia głosowe odbierane (MTC, ang. *Mobile Terminated Call*);
- wiadomości SMS inicjowane (SMS MO);
- transmisja danych.

Porównanie stawek dotyczyło wybranego okresu funkcjonowania Rozporządzenia, tj. 1 kwietnia – 30 czerwca 2009 (2q 2009); 1 lipca – 30 września 2009 (3q 2009); 1 października – 31 grudnia 2009 (4q 2009).

W przypadku usług połączeń głosowych analizie poddany został następujący zakres geograficzny realizacji usług:

- Unia Europejska / Europejski Obszar Gospodarczy (EU / EEA);
- Reszta świata (RoW).

W przypadku usług wiadomości SMS oraz transmisji danych analizie poddany został następujący zakres geograficzny realizacji usług:

- Unia Europejska / Europejski Obszar Gospodarczy (EU / EEA);
- Reszta świata (RoW);
- Całość (Total).

W przypadku usług połączeń głosowych analizie poddane zostały grupy klientów:

- usług abonamentowych (post-paid) – w tym klienci korzystający ze standardowych ofert dla biznesu;
- usług przedpłaconych (pre-paid);
- specjalnych usług biznesowych (special corporate) – klienci korzystający w roamingu z indywidualnie negocjowanych ofert, nieosiągalnych dla pozostałych klientów sieci.

W przypadku usług wiadomości SMS analizie poddane zostały wiadomości:

- realizowane w ramach eurtaryfy SMS (euro SMS);
- realizowane poza eurotaryfą SMS (non-euro SMS).

W przypadku usług transmisji danych analizie poddana została transmisja realizowana:

- w ramach grupy kapitałowej / markowej (group);
- poza grupą (non-group).

W zakresie połączeń głosowych przedstawiono ruch:

- rzeczywisty (ang. *actual*) – tj. realny czas trwania połączeń głosowych
- bilingowy (ang. *billed*) – tj. pochodzący z faktur rozliczeń międzyoperatorskich.

W raporcie uwzględnieni zostali następujący operatorzy infrastrukturalni (MNO):

- Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.
- Polkomtel S.A.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
- P4 Sp. z o.o.

oraz operatorzy wirtualni (MVNO, ang. *Mobile Virtual Network Operator*):

- Aspiro Sp. z o.o.
- Avon Mobile Sp. z o.o.
- Wirtualna Polska S.A.
- MNI Telecom S.A.
- Mobile Entertainment Company Sp. z o.o.
- CP Telecom Sp. z o.o.
- Cyfrowy Polsat S.A.
- MediaTel S.A.

- Aster Sp. z o.o.
- Crowley Data Poland Sp. z o.o.
- Netia S.A.
- GG Network S.A.

CenterNet S.A. oraz Mobyland Sp. z o.o. nie świadczyły usług roamingu międzynarodowego w analizowanym okresie.

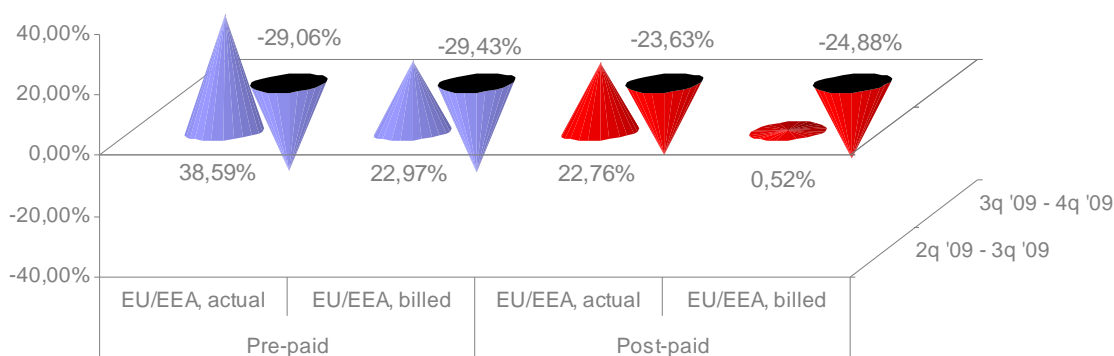
Średnie detaliczne stawki usług zostały wyrażone w walucie euro, bez VAT:

- dla usług połączeń głosowych w 2q 2009 przyjęto referencyjny kurs wymiany z dnia 29 lipca 2008 r., ogłoszony przez Europejski Bank Centralny w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 30 lipca 2008 r., który wynosił 3,2067 PLN za 1 EUR;
- dla usług połączeń głosowych w 3q i 4q 2009 przyjęto referencyjny kurs wymiany z dnia 2 czerwca 2009 r., ogłoszony przez Europejski Bank Centralny w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 3 czerwca 2009 r., który wynosił 4,4877 PLN za 1 EUR;
- dla usług wiadomości SMS oraz transmisji danych w 2q, 3q i 4q 2009 przyjęto referencyjny kurs wymiany z dnia 5 maja 2009 r., ogłoszony przez Europejski Bank Centralny w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 6 maja 2009 r., który wynosił 4,3483 PLN za 1 EUR.

4.2 Wolumen ruchu

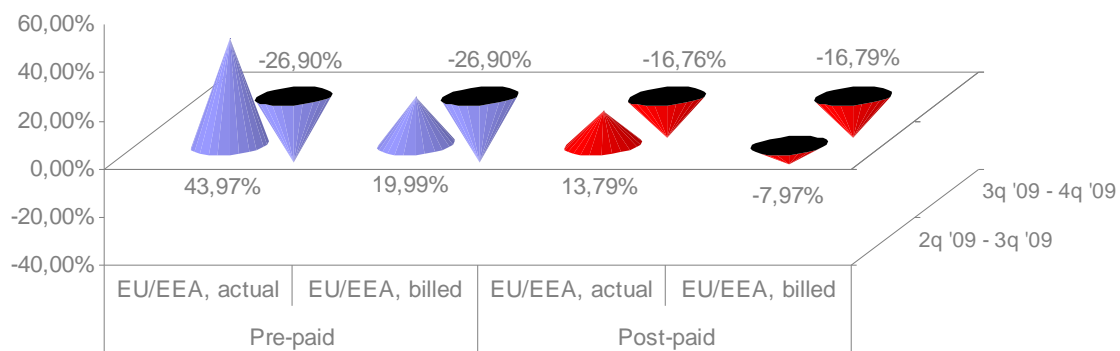
Poniżej przedstawiono zmiany wolumenu ruchu usług w roamingu aktywnym.

Wykres 10. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

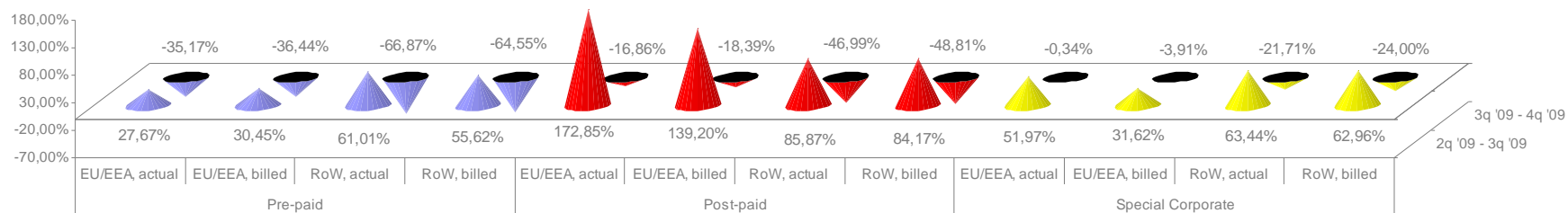
Wykres 11. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

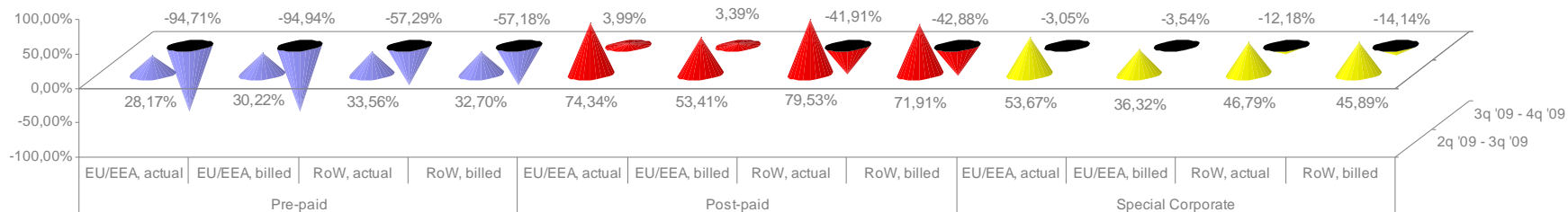
Źródło: UKE.

Urząd Komunikacji Elektronicznej
Departament Analiz Rynku Telekomunikacyjnego

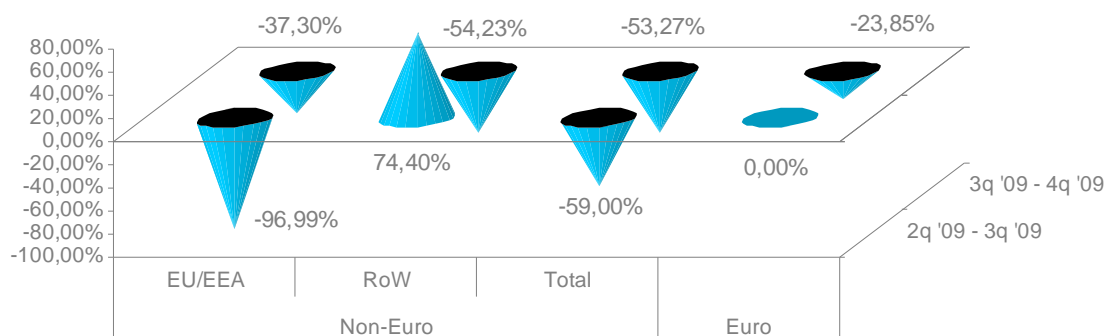
Wykres 12. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009. Źródło: UKE

Wykres 13. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009. Źródło: UKE

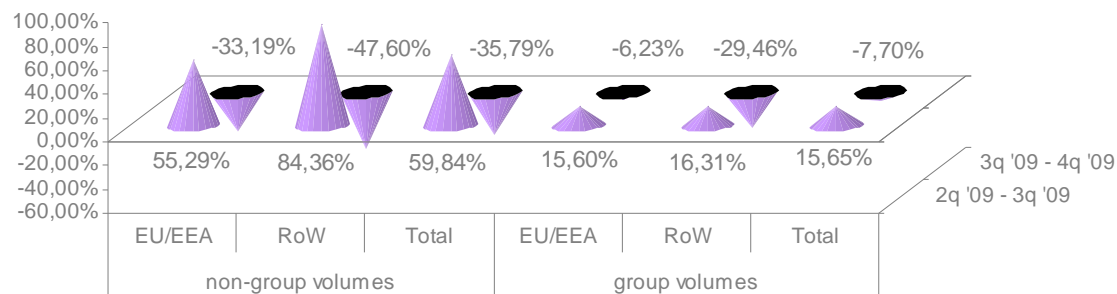
Wykres 14. Dynamika detalicznego ruchu wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

Komentarz: Z uwagi na brak eurotaryfy SMS w 2q '09 na wykresie widoczna jest wartość 0,00% w zakresie dynamiki między 2q '09 a 3q '09.

Wykres 15. Dynamika detalicznego ruchu transmisji danych realizowanej przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

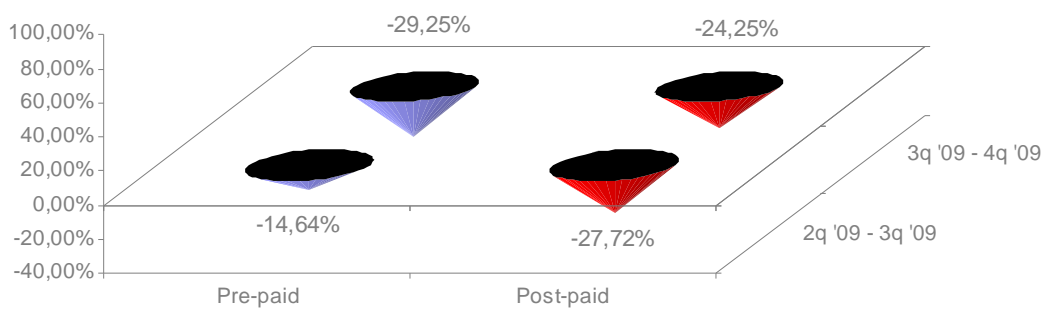

Źródło: UKE.

4.3 Przychody

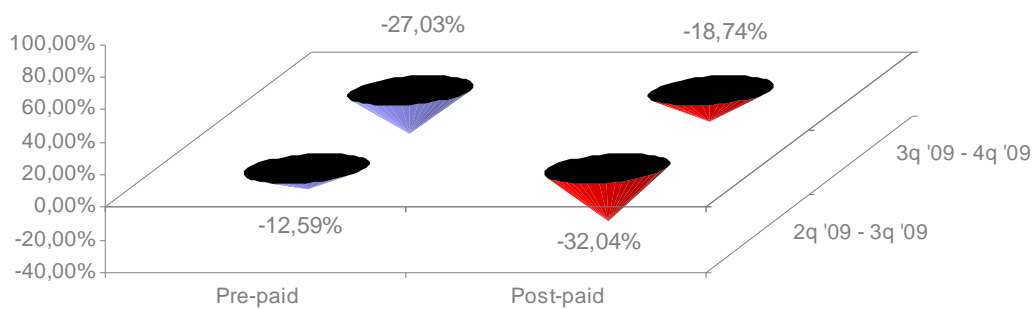
Poniżej przedstawiono zmiany przychodów z usług w roamingu aktywnym.

Wykres 16. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

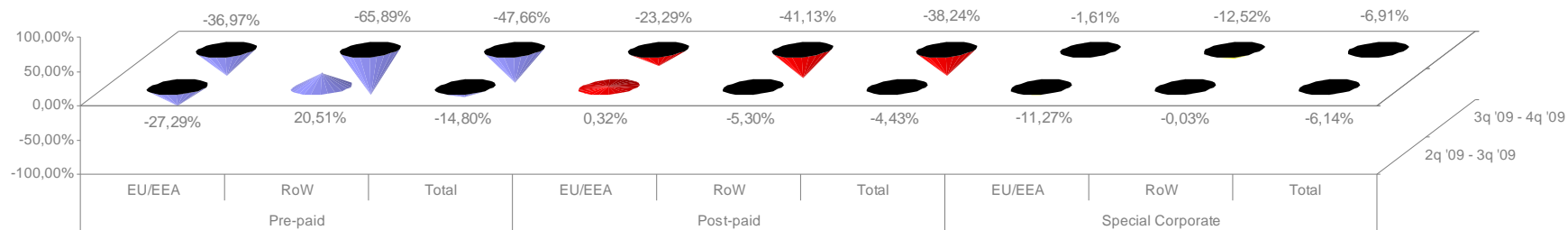
Wykres 17. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

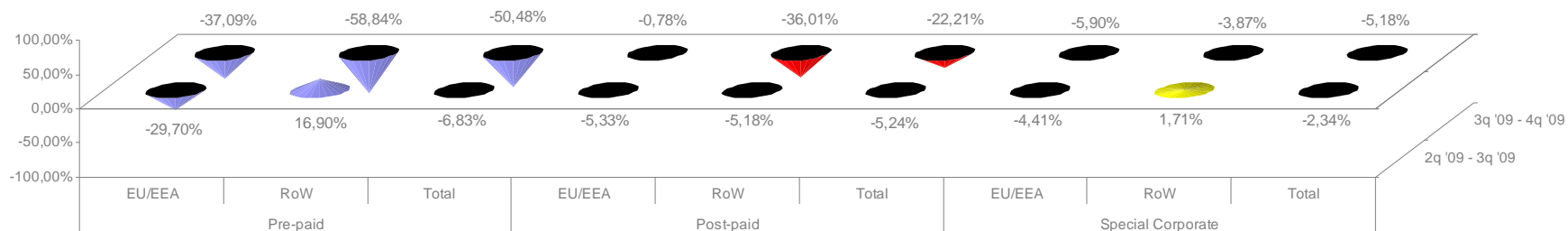
Źródło: UKE.

Urząd Komunikacji Elektronicznej
 Departament Analiz Rynku Telekomunikacyjnego

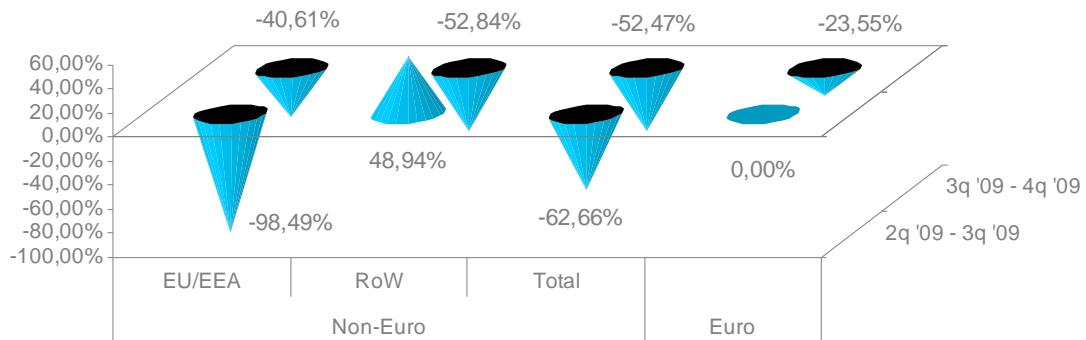
Wykres 18. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009. Źródło: UKE.

Wykres 19. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 4Q 2008 – 1Q 2009. Źródło: UKE.

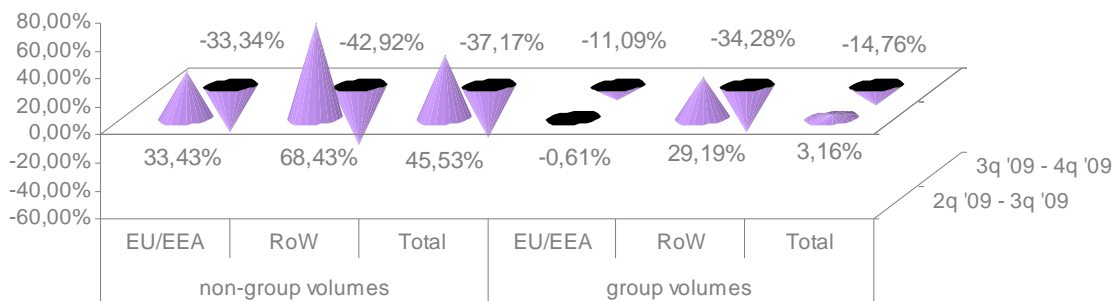
Wykres 20. Dynamika detalicznych przychodów z wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

Komentarz: Z uwagi na brak eurotaryfy SMS w 2q '09 na wykresie widoczna jest wartość 0,00% w zakresie dynamiki między 2q '09 a 3q '09.

Wykres 21. Dynamika detalicznych przychodów z transmisji danych realizowanej przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

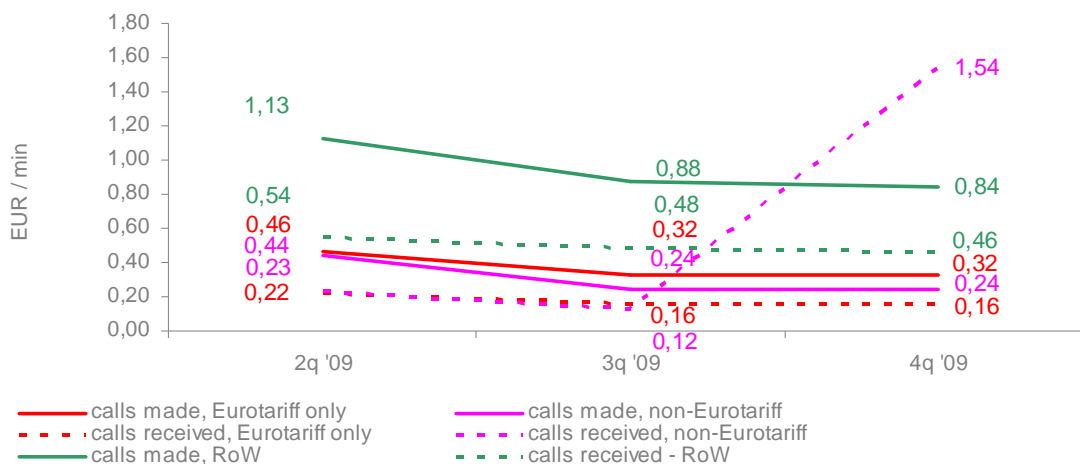

Źródło: UKE.

4.4 Średnie stawki

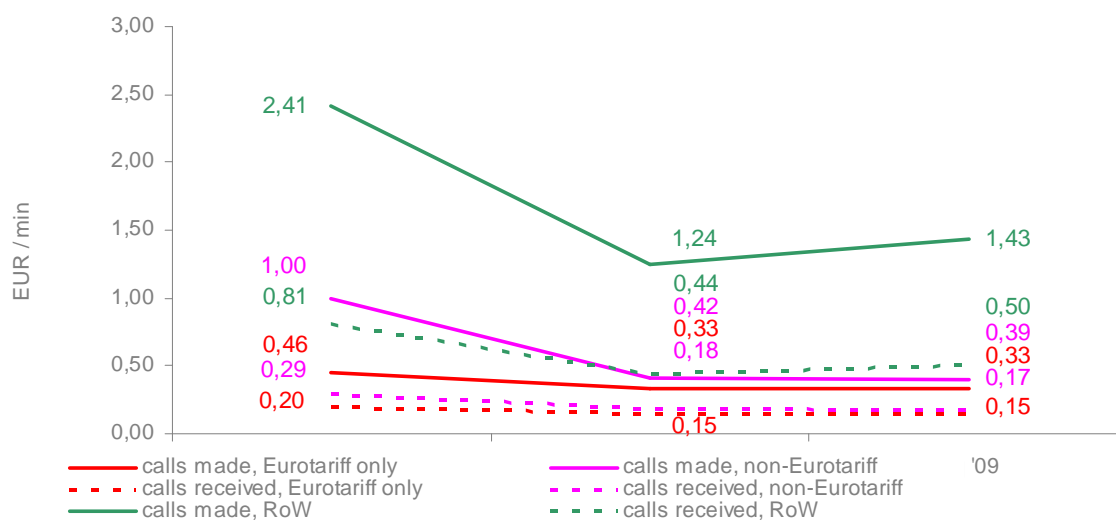
Poniżej przedstawiono średnie stawki usług w roamingu aktywnym.

Wykres 22. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

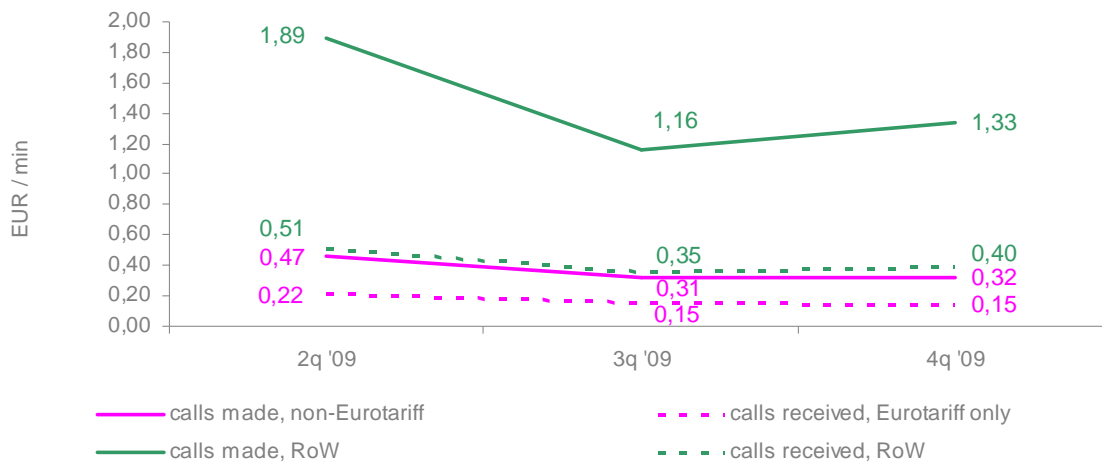
Źródło: UKE.

Wykres 23. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

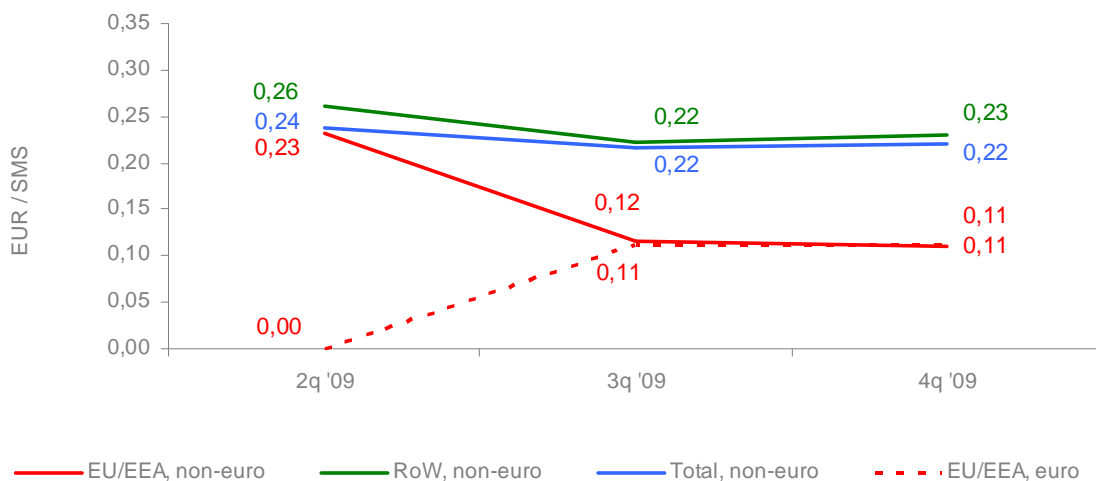
Źródło: UKE.

Wykres 24. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez specjalnych klientów biznesowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

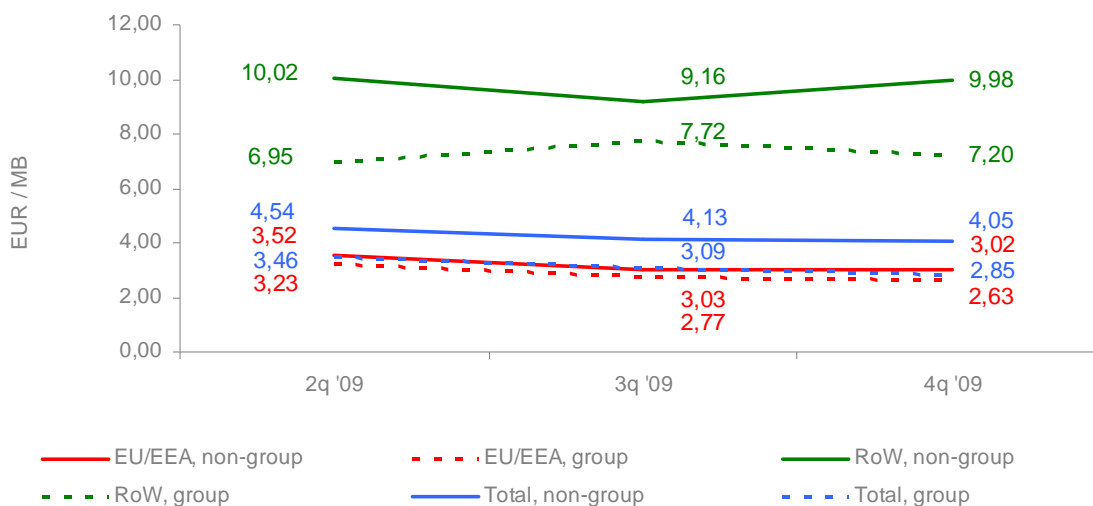
Wykres 25. Średnie stawki detaliczne za wiadomości SMS wysyłane przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

Komentarz: Z uwagi na brak eurotaryfy SMS w 2q '09 na wykresie widoczna jest wartość 0,00.

Wykres 26. Średnie stawki detaliczne za transmisję danych realizowaną przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009

Źródło: UKE.

4.5 Podsumowanie

W zakresie detalicznego ruchu połączeń głosowych realizowanych w ramach eurotaryfy przez klientów polskich operatorów w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w okresie 2q '09 – 3q '09 odnotowano same wzrosty wolumenów, w tym największy w przypadku połączeń głosowych realizowanych przez klientów pre-paid, ok. 39% dla połączeń wykonywanych (Wykres 10) oraz ok. 44% dla połączeń odbieranych (Wykres 11). Natomiast w okresie 3q '09 – 4q '09 odnotowano same spadki wolumenów w obu przypadkach. Praktycznie analogiczna sytuacja dotyczyła połączeń realizowanych przez klientów polskich sieci poza eurotaryfą, zarówno w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego jak również w krajach reszty świata. W obu przypadkach, tj. dla połączeń wykonywanych (Wykres 12) i odbieranych (Wykres 13) okres 2q '09 – 3q '09 charakteryzował się wzrostami wolumenów ruchu z największymi dla klientów post-paid, zaś 3q '09 – 4q '09 spadkami i to przede wszystkim w przypadku klientów pre-paid.

Zmiany w ruchu połączeń głosowych częściowo znalazły odzwierciedlenie w detalicznych przychodach krajowych operatorów. W zakresie połączeń realizowanych w ramach eurotaryfy, we wszystkich analizowanych przypadkach odnotowano spadki przychodów dla połączeń wykonywanych (Wykres 16) i odbieranych (Wykres 17), zarówno w okresie 2q '09 – 3q '09 jak również w okresie 3q '09 – 4q '09. Podobna sytuacja dotyczyła przychodów z realizacji połączeń głosowych poza eurotaryfą, gdzie jedynie dla połączeń wykonywanych przez klientów pre-paid polskich operatorów w krajach reszty świata oraz przez klientów post-paid w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego odnotowano wzrosty przychodów na poziomie odpowiednio ok. 21% oraz 0,32% (Wykres 18). W przypadku połączeń odbieranych wzrosty dotyczyły również klientów pre-paid w krajach reszty świata, ok. 17%, jak również klientów special corporate w krajach reszty świata, ok. 2% (Wykres 19).

W zakresie detalicznych stawek za usługi połączeń głosowych warto zwrócić uwagę na zmiany nadal najdroższych, średnich stawek połączeń wykonywanych przez klientów polskich sieci w krajach reszty świata, które we wszystkich trzech profilach klientów charakteryzowały się w okresie 2q '09 – 4q '09 znacznymi spadkami, tj. dla klientów pre-paid z 1,13 do 0,84 EUR/min w 4q '09 (Wykres 22), dla klientów post-paid z 2,41 do 1,43 EUR/min (Wykres 23), dla klientów special corporate z 1,89 do 1,33 EUR/min (Wykres 24). W przypadku połączeń głosowych realizowanych w ramach eurotaryfy, średnie stawki kształtowały się poniżej dopuszczalnych poziomów, tj. w przypadku klientów pre-paid w granicach 0,32 EUR/min dla połączeń wykonywanych oraz 0,16 EUR/min dla połączeń odbieranych, zaś w przypadku klientów post-paid odpowiednio na poziomie 0,33 i 0,15 EUR/min.

W zakresie detalicznego ruchu wiadomości SMS usługi realizowane przez klientów polskich operatorów w krajach reszty świata odnotowały wzrost w okresie 2q '09 – 3q '09 i to o ok. 74% (Wykres 14), przy jednoczesnym spadku wolumenów dla innych typów usług, jak również dla wszystkich typów usług w kolejnym okresie tj. 3q '09 – 4q '09.

Z powyższych zmian wolumenów wprost wynikały spadki detalicznych przychodów z usług SMS, gdzie jedynie wskazywany ok. 74%-owy wzrost wolumenów w krajach reszty świata pozwolił krajowym operatorom odnotować wzrost w przychodach o ok. 49% (Wykres 20).

Od 3q '09 detaliczna cena usługi wysyłania SMS została ustalona na poziomie 0,11 EUR/SMS, w konsekwencji czego średnie detaliczne ceny za tę usługę również spadły z 0,23 EUR/SMS w 2q '09 do regulowanego poziomu w kolejnych dwóch kwartałach (Wykres 25). Stawki za usługi realizowane w krajach reszty świata utrzymywały się we wszystkich trzech okresach na poziomie od 0,26 do 0,23 EUR/SMS.

Zdecydowanie bardziej optymistycznie przedstawiała się sytuacja usług transmisji danych, gdzie na przestrzeni 2q '09 – 3q '09 odnotowano same wzrosty detalicznych wolumenów, w tym największe dla usług realizowanych poza grupą operatorów powiązanych kapitałowo / marką, od ok. 55% do ok. 84% (Wykres 15). Kolejny okres 3q '09 – 4q '09 przyniósł spadki wolumenów.

Zmiany w wolumenach ruchu w znacznym stopniu znalazły odzwierciedlenie w detalicznych przychodach krajowych operatorów z tych usług. Transmisja realizowana poza grupą oraz w grupie za wyjątkiem ruchu w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przynosiła wzrosty przychodów w okresie 2q '09 – 3q '09, od ok. 3% do ok. 68% (Wykres 21).

W zakresie średnich stawek za transmisję danych należy podkreślić, iż usługi realizowane w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego znalazły się na niezwykle korzystnym poziomie od 3,23 do 2,63 EUR/MB dla transmisji danych realizowanej w grupie oraz od 3,52 do 3,02 EUR/MB dla usług realizowanych poza grupą (Wykres 26). Transmisja danych realizowana przez klientów polskich operatorów w krajach reszty świata pozostawała w analizowanym okresie na poziomie od 6,95 do 7,20 EUR/MB w grupie oraz od 10,02 do 9,98 EUR/MB poza grupą.

5. Ceny detaliczne

5.1 Metoda doboru cen

Raport dotyczy usług świadczonych w roamingu międzynarodowym, jednakże celem zobrazowania relacji cenowych przedstawiono ceny usług w roamingu w zestawieniu z cenami oferowanymi tym samym klientom sieci w ramach ofert krajowych. Stąd też w raporcie uwzględnione zostały usługi:

- krajowe
- w roamingu, wewnątrz Wspólnoty.

Analizie poddane zostały następujące usługi telefonii ruchomej:

- połączenia głosowe wykonywane;
- połączenia głosowe odbierane;
- wiadomości SMS wysyłane;
- wiadomości MMS wysyłane²;
- transmisja danych.

W przypadku każdego z operatorów, źródłem informacji o cenach była strona internetowa oraz infolinia operatora. Aktualne ceny zostały podane wg stanu na 25 lutego 2010 r.

Raport dot. cen oferowanych w roamingu przez operatora telefonii ruchomej został przedstawiony w trzech profilach:

- klient abonamentowy indywidualny (post-paid);
- klient abonamentowy biznesowy (biznes);
- klient usług przedpłaconych (pre-paid).

W zakresie krajowym uwzględnione zostały aktualne, popularne plany taryfowe. W zakresie roamingu uwzględnione zostały plany taryfowe z roamingiem wewnątrz Wspólnoty. W obu przypadkach, prezentowane ceny nie uwzględniają rozwiązań promocyjnych obniżających ceny wybranych usług, a jedynie tzw. podstawowe plany taryfowe.

W przypadku ofert krajowych ceny usług wybrane zostały wg następujących priorytetów:

- najniższa cena usługi (połączenia głosowego) spośród dostępnych przy różnych planach taryfowych, kwotach zobowiązania, okresach zobowiązania (w przypadku zróżnicowania - ceny dla okresu trwania umowy na czas określony);
- cena dla użytkownika rozpoczynającego korzystanie z usług sieci, w ofercie z telefonem;
- usługi typu off-net realizowane z większością krajowych operatorów telefonii ruchomej;
- w przypadku braku konkretnej stawki za usługę w ramach pakietu, stawka po wyczerpaniu pakietu.

W przypadku ofert w roamingu ceny usług wybrane zostały wg następujących priorytetów:

- oferta roamingowa odpowiadająca ofercie krajowej;
- strefa odpowiadająca krajom Wspólnoty / zawierająca najwięcej krajów Wspólnoty (w przypadku zróżnicowania stawek w kierunku: do Polski i do innych krajów Wspólnoty wybierano stawkę do innych krajów Wspólnoty);
- strefa poza grupą kapitałową / markową³.

Raport opracowany został z punktu widzenia polskiego klienta. Ceny usług w roamingu dotyczą usług realizowanych w roamingu aktywnym (ang. outbound roaming), tj. usług

² Zgodnie z art. 2 (2) Rozporządzenia nr 544 usługa transmisji danych w roamingu regulowanym obejmuje przekazywanie lub odbieranie wiadomości MMS. Na potrzeby cen detalicznych raportu przyjęto założenie, iż przez transmisję danych rozumie się pakietową transmisję danych, z wyłączeniem wiadomości MMS, które na poziomie ofert detalicznych dla klientów sieci, traktowane są jako odrębna usługa.

³ 3.1 Metoda kalkulacji stawek, definicja grupy.

inicjowanych przez klientów polskich operatorów korzystających za granicą z sieci zagranicznych operatorów.

Detaliczne ceny usług zostały wyrażone w walucie euro z VAT,

- dla usług połączeń głosowych przyjęto referencyjny kurs wymiany z dnia 2 czerwca 2009 r., ogłoszony przez Europejski Bank Centralny w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 3 czerwca 2009 r., który wynosił 4,4877 PLN za 1 EUR;
- dla usług wiadomości SMS oraz transmisji danych przyjęto referencyjny kurs wymiany z dnia 5 maja 2009 r., ogłoszony przez Europejski Bank Centralny w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 6 maja 2009 r., który wynosił 4,3483 PLN za 1 EUR.

Rozbieżności w zakresie cen detalicznych połączeń wg eurotaryfy, zawartych w raporcie oraz zawartych w Rozporządzeniu⁴ wynikają z faktu, iż na poziomie detalicznym Rozporządzenie reguluje ceny netto (bez VAT), z kolei w raporcie przedstawione są ceny brutto, tj. płacone przez klientów sieci.

Ponadto na potrzeby raportu zastosowano zaokrąglenia (liczba zmiennoprzecinkowa z dokładnością do setnych wartości), które mogą nieznacznie zawyżać ceny detaliczne oferowane przez operatorów.

W zakresie graficznej prezentacji wyników, w konsekwencji zaokrągleń te same wartości mogą być na wykresie prezentowane „słupkami” o różnej długości, co nie oznacza, iż jeden operator jest droższy od drugiego, w sytuacji gdy pobierają taką samą opłatę (co z kolei jest wyrażone za pomocą wartości liczbowej na „słupku”).

Na danym wykresie prezentowani są wyłącznie operatorzy świadczący dany typ usługi, których oferta spełnia założenia metody doboru cen.

Ceny transmisji danych podane zostały w przeliczeniu na 1MB.

W raporcie uwzględnieni zostali operatorzy świadczący usługi w roamingu międzynarodowym wg stanu na 25 lutego 2010 r.

W raporcie uwzględnieni zostali następujący operatorzy infrastrukturalni (MNO):

- Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.
- Polkomtel S.A.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
- P4 Sp. z o.o.

oraz operatorzy wirtualni (MVNO, ang. *Mobile Virtual Network Operator*):

- Aspiro Sp. z o.o.
- Avon Mobile Sp. z o.o.
- MNI Telecom S.A. / MNI Mobile S.A.
- Mobile Entertainment Company Sp. z o.o.
- CP Telecom Sp. z o.o.
- MediaTel S.A.
- Cyfrowy Polsat S.A.
- Aster Sp. z o.o.
- Crowley Data Poland Sp. z o.o.
- Netia S.A.
- GG Network S.A.

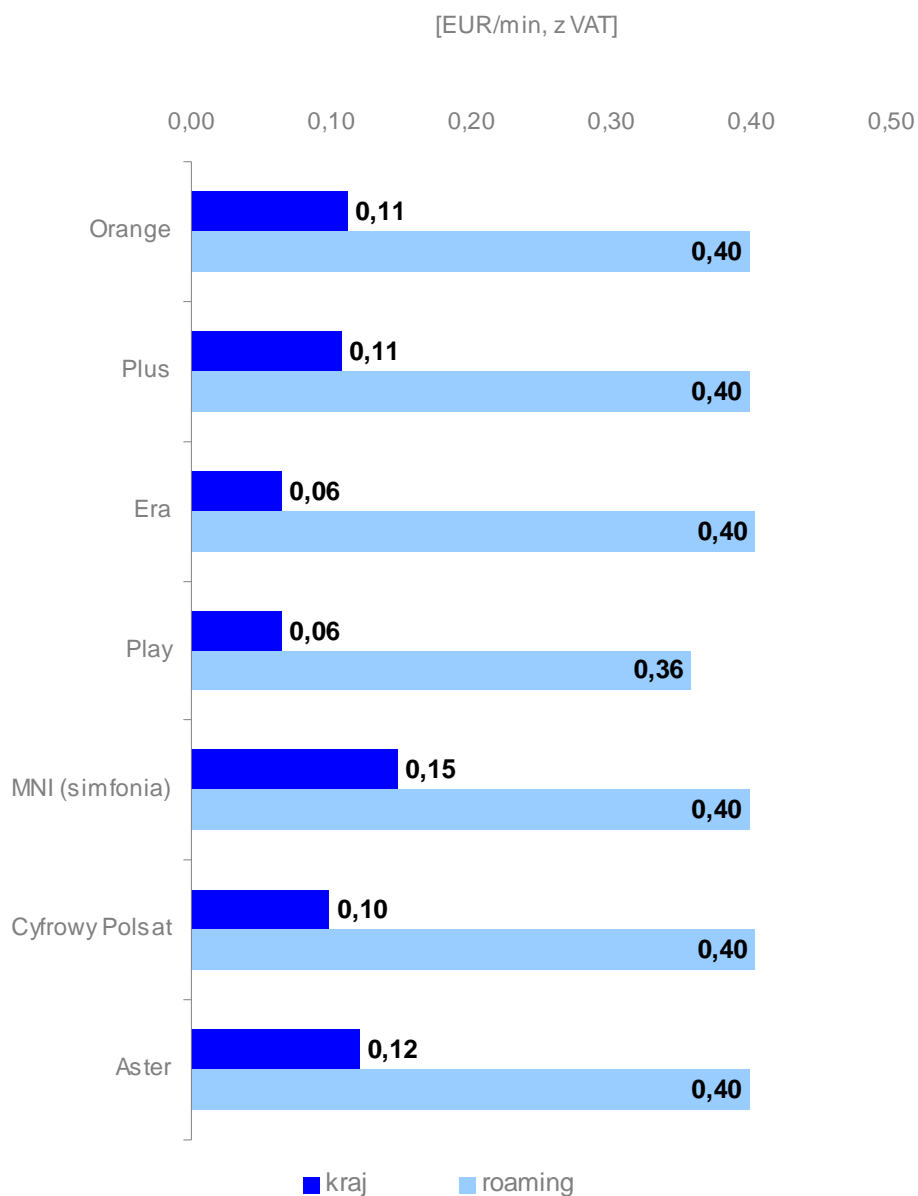
Operatorzy CenterNet S.A. i Mobyland Sp. z o.o. nie świadczyli usług w roamingu międzynarodowym wg stanu na 25 lutego 2010 r.

⁴ Opłaty w roamingu regulowanym, Tabela 1.

5.2 Wykonywanie połączeń głosowych

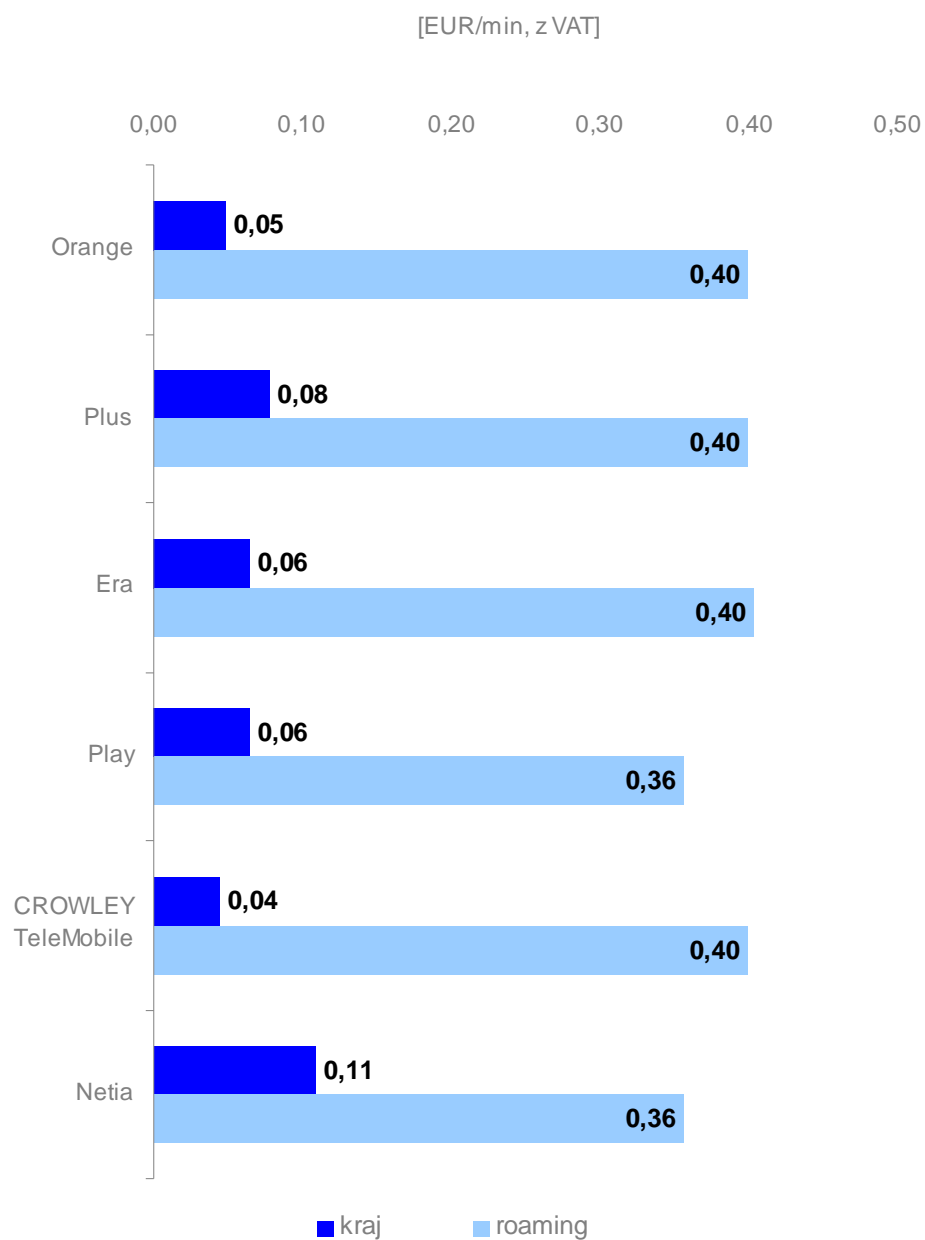
Poniżej przedstawiono ceny detaliczne połączeń głosowych wykonywanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

Wykres 27. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez indywidualnych klientów abonentowych

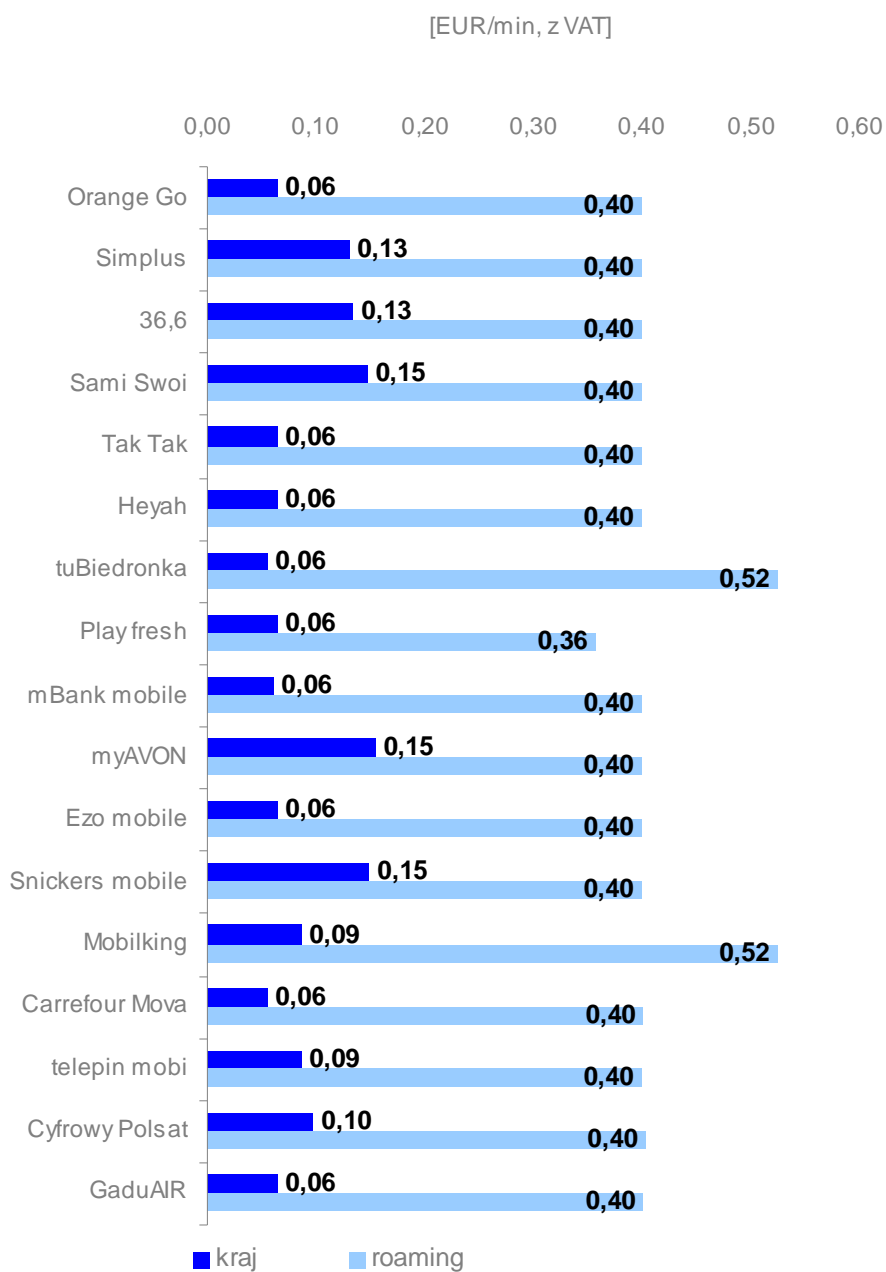
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 28. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez biznesowych klientów abonamentowych

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 29. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez klientów usług przedpłaconych

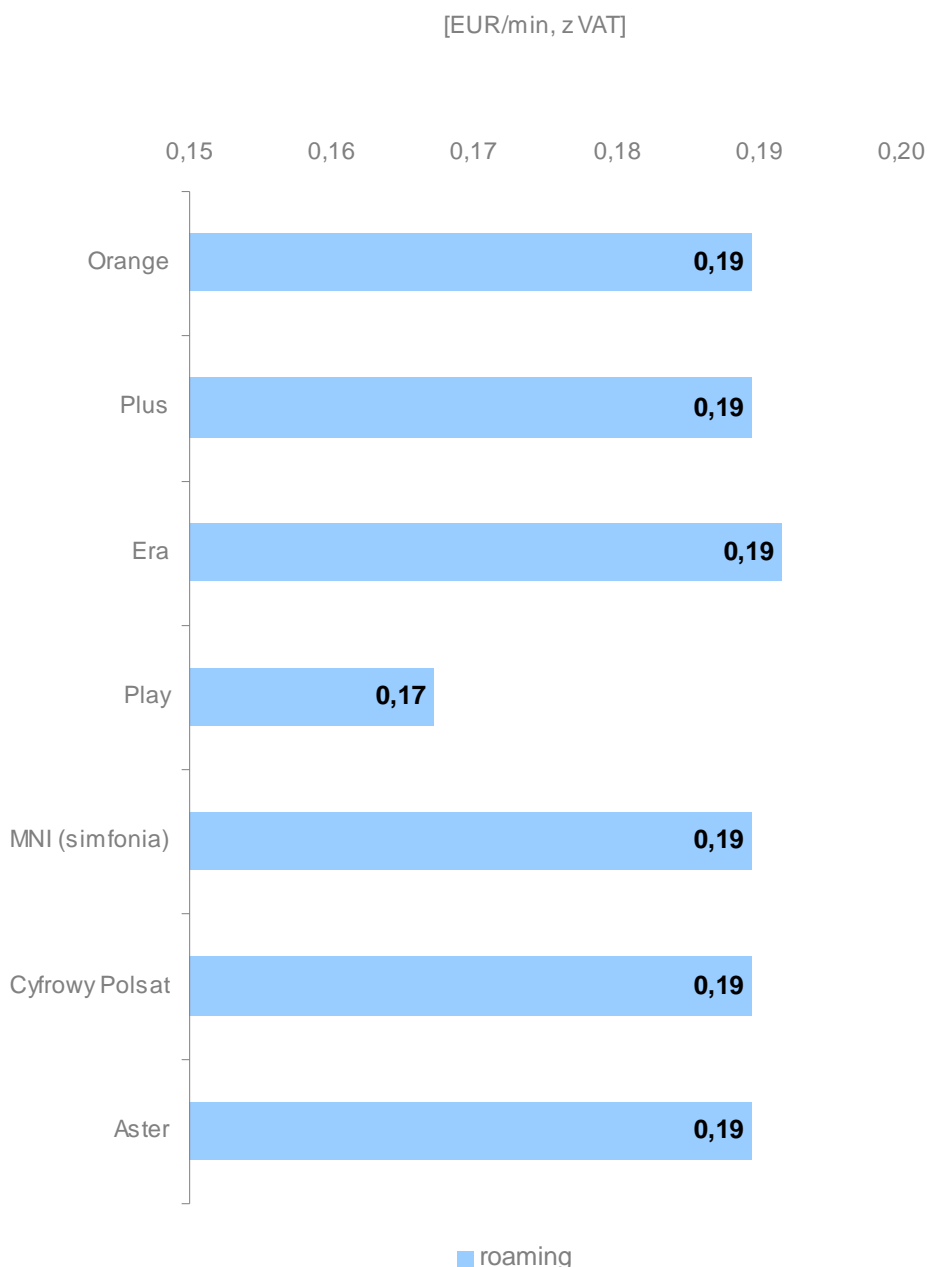

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

5.3 Odbieranie połączeń głosowych

Poniżej przedstawiono ceny detaliczne połączeń głosowych odbieranych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym (usługa odbierania połączeń głosowych w kraju jest darmowa we wszystkich sieciach).

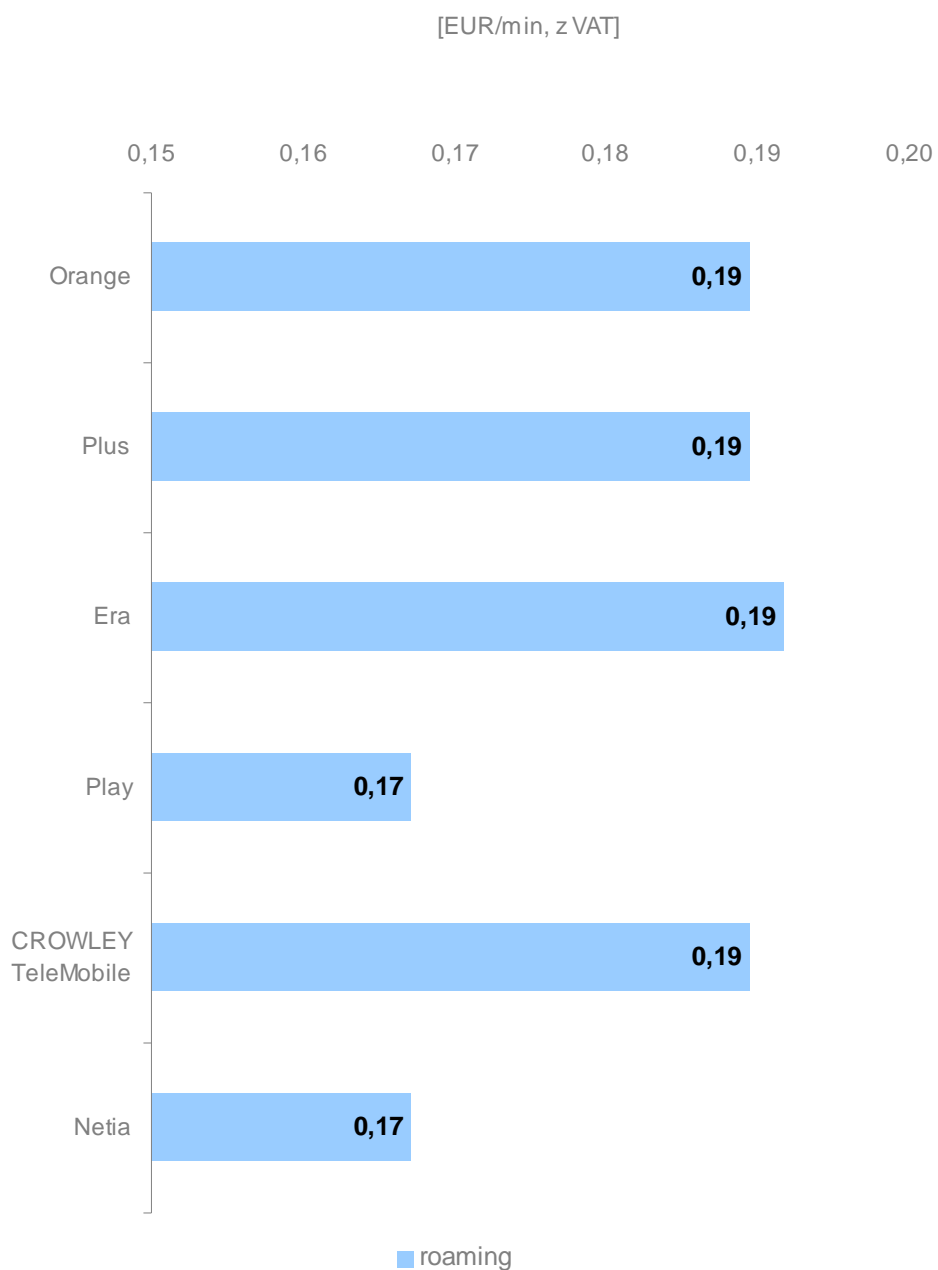
Wykres 30. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez indywidualnych klientów abonentowych

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie krajowej odbieranie połączeń głosowych jest darmowe

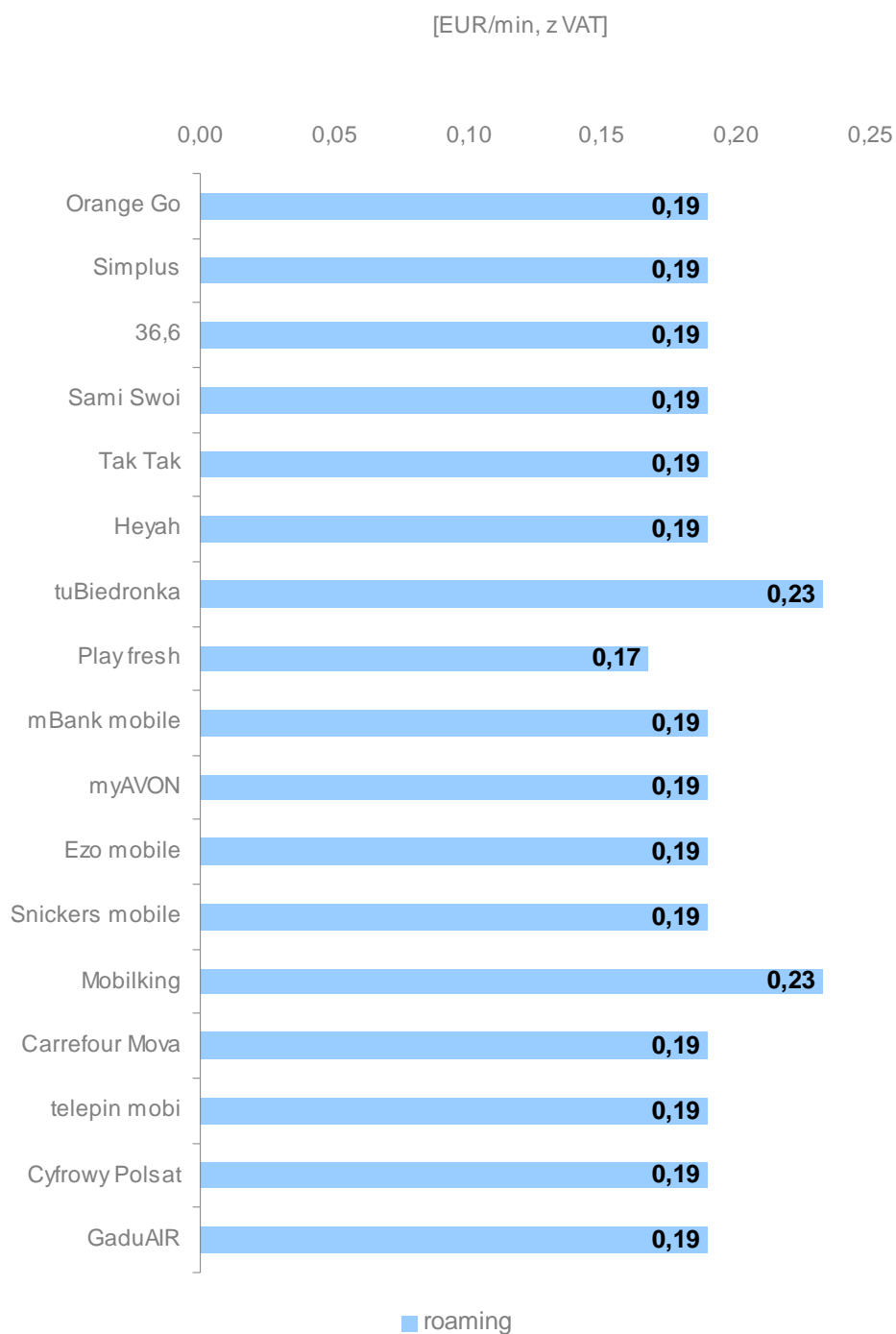
Wykres 31. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez biznesowych klientów abonamentowych

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie krajowej odbieranie połączeń głosowych jest darmowe

Wykres 32. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez klientów usług przedpłaconych

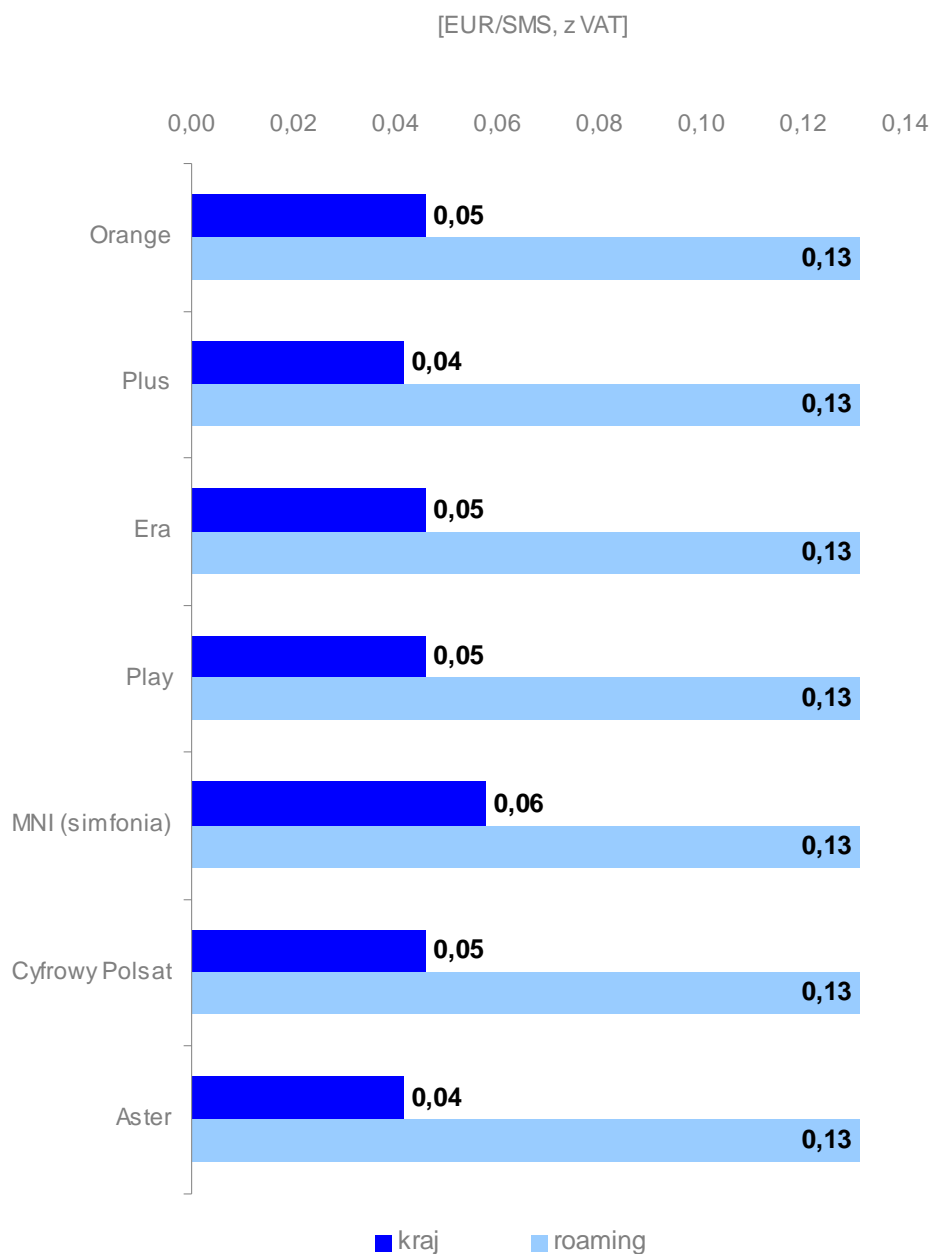
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie krajowej odbieranie połączeń głosowych jest darmowe

5.4 Wysyłanie wiadomości SMS

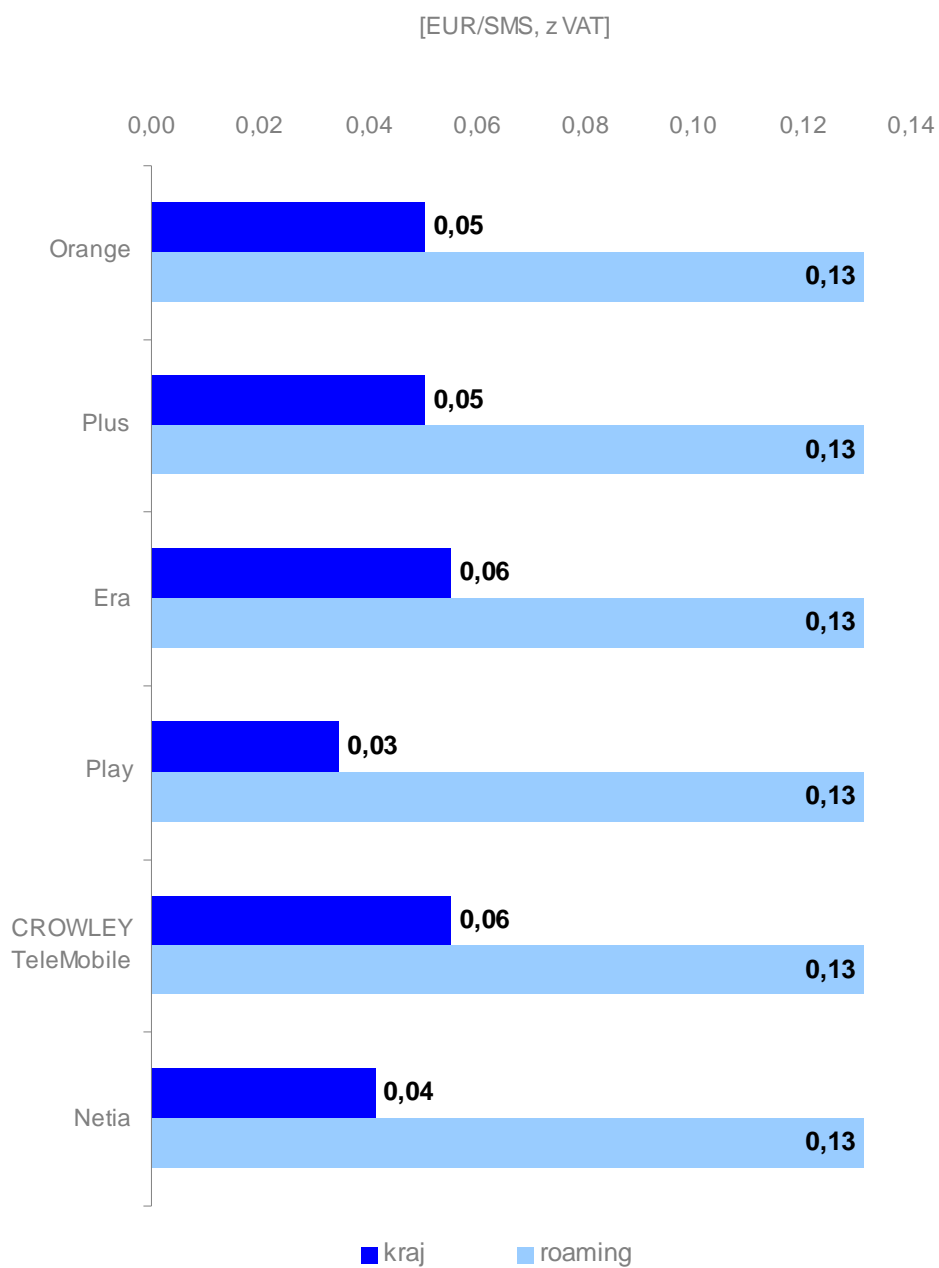
Poniżej przedstawiono ceny detaliczne wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

Wykres 33. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonentowych

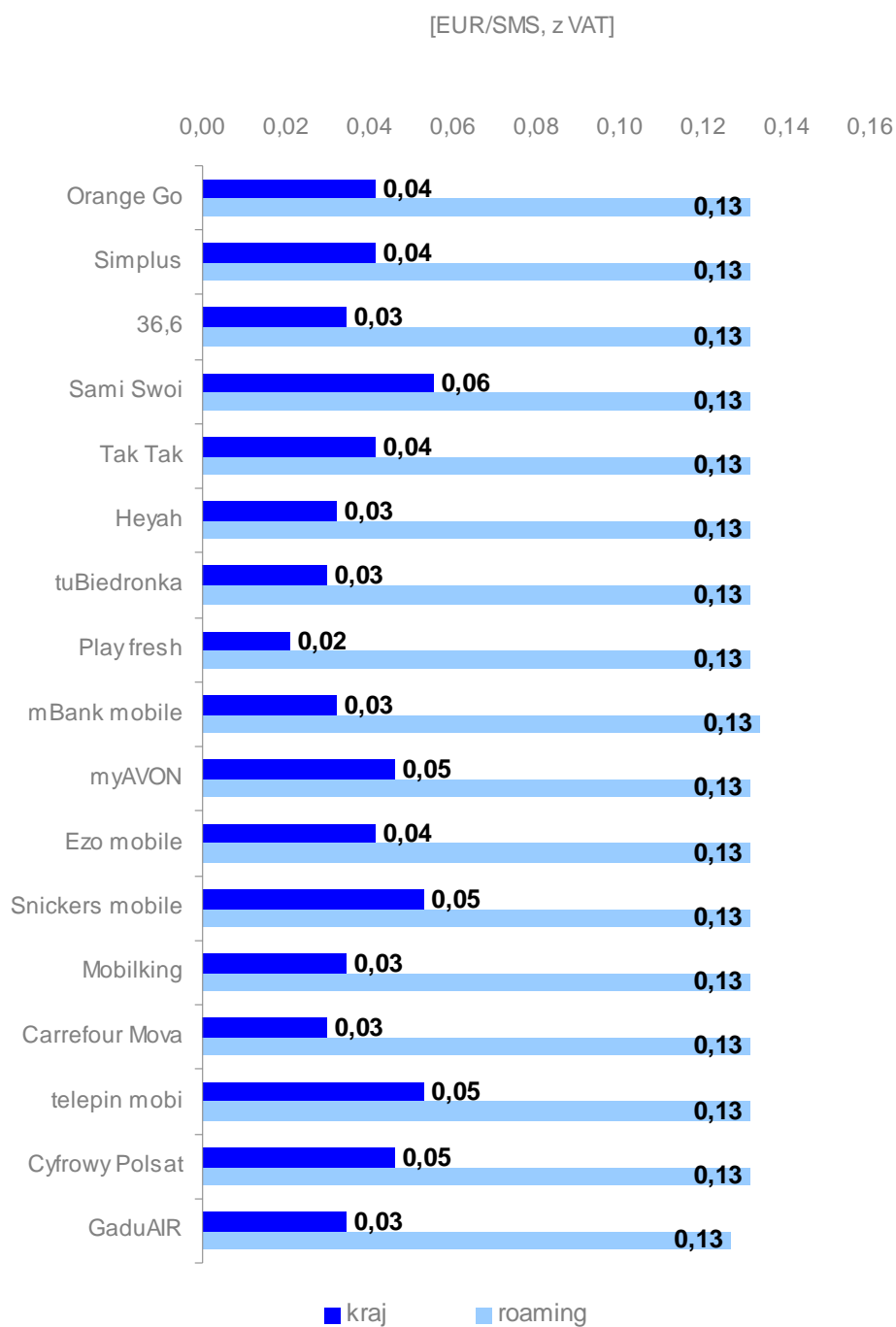
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 34. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 35. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez klientów usług przedpłaconych

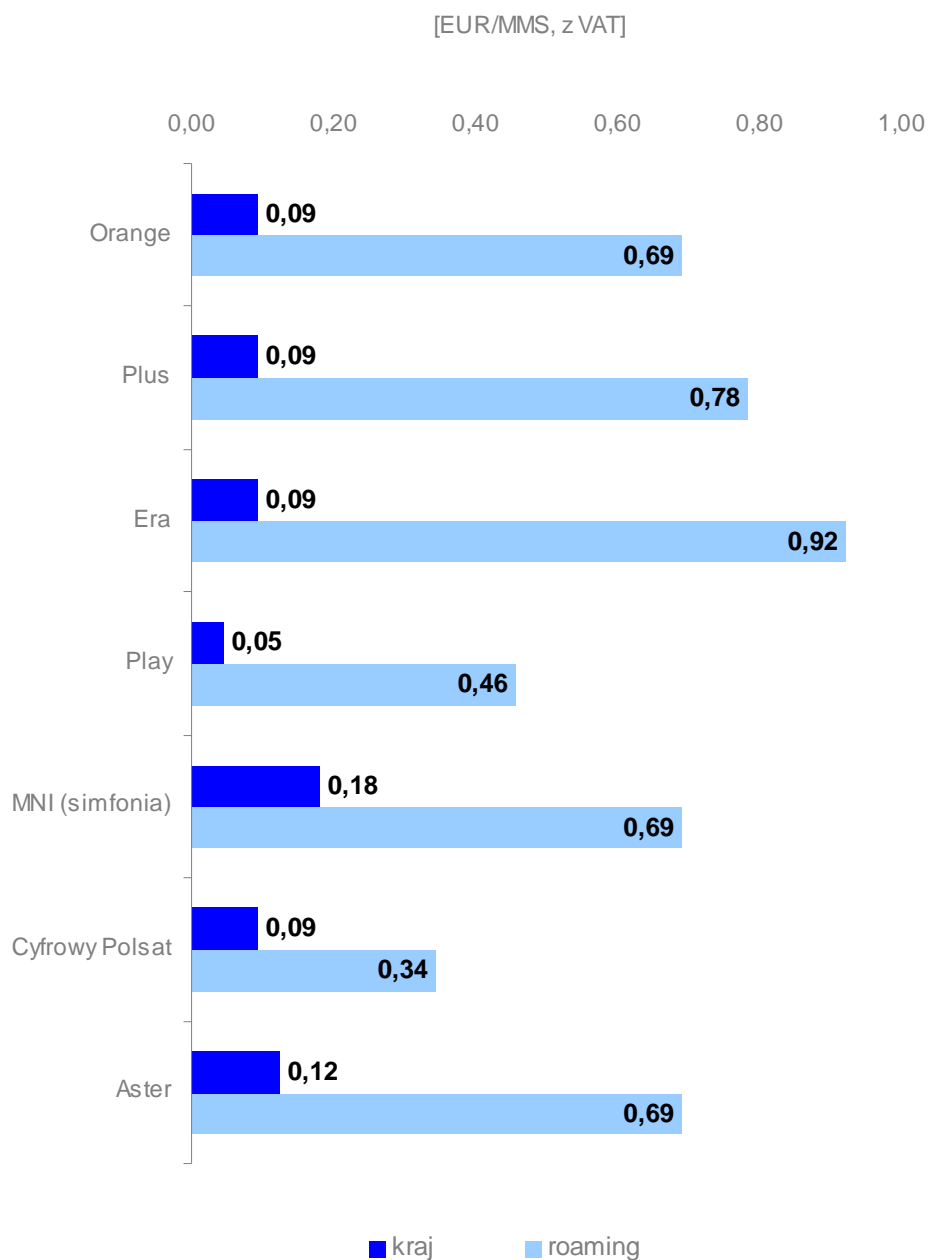

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

5.5 Wysyłanie wiadomości MMS

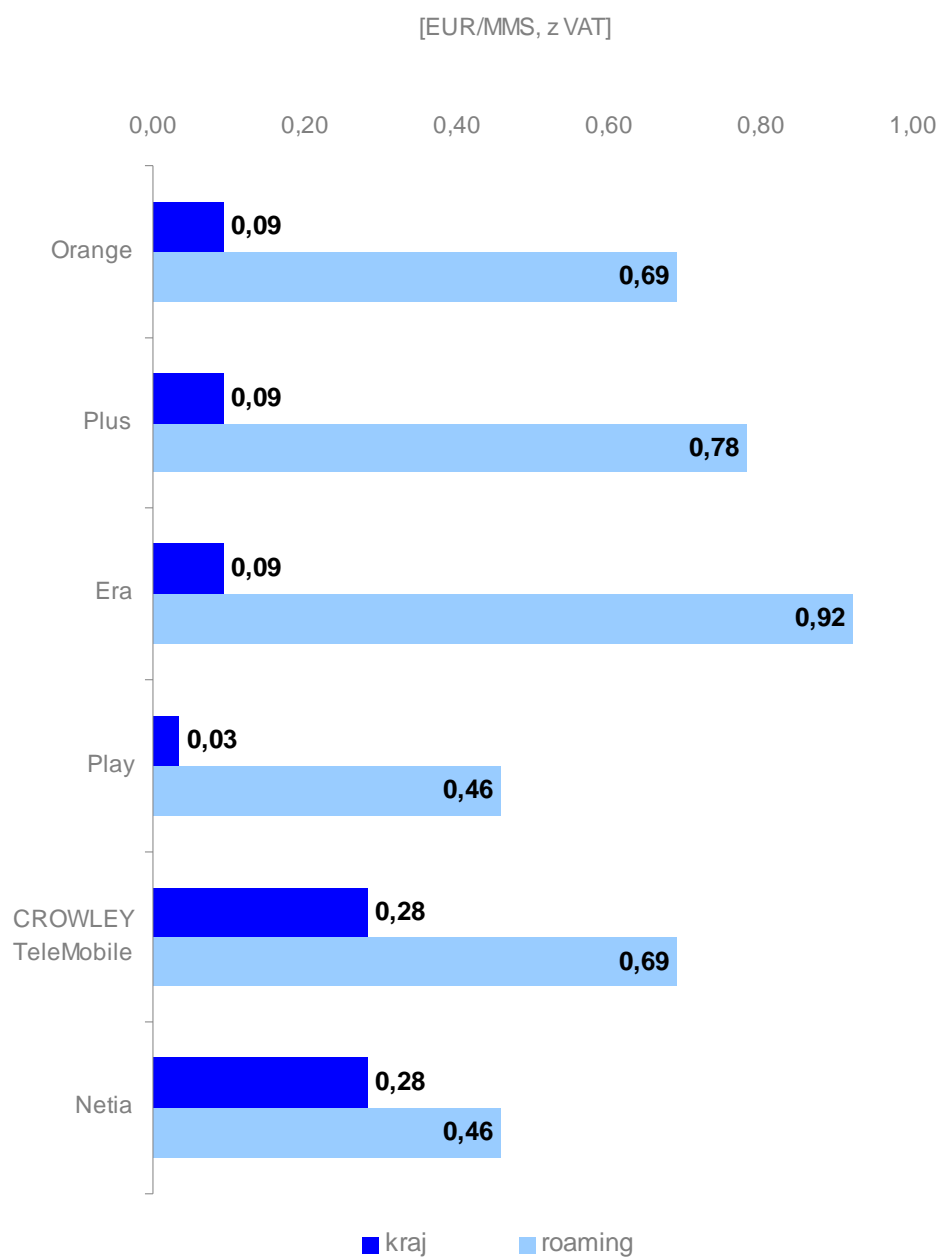
Poniżej przedstawiono ceny detaliczne wiadomości MMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

Wykres 36. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonentowych

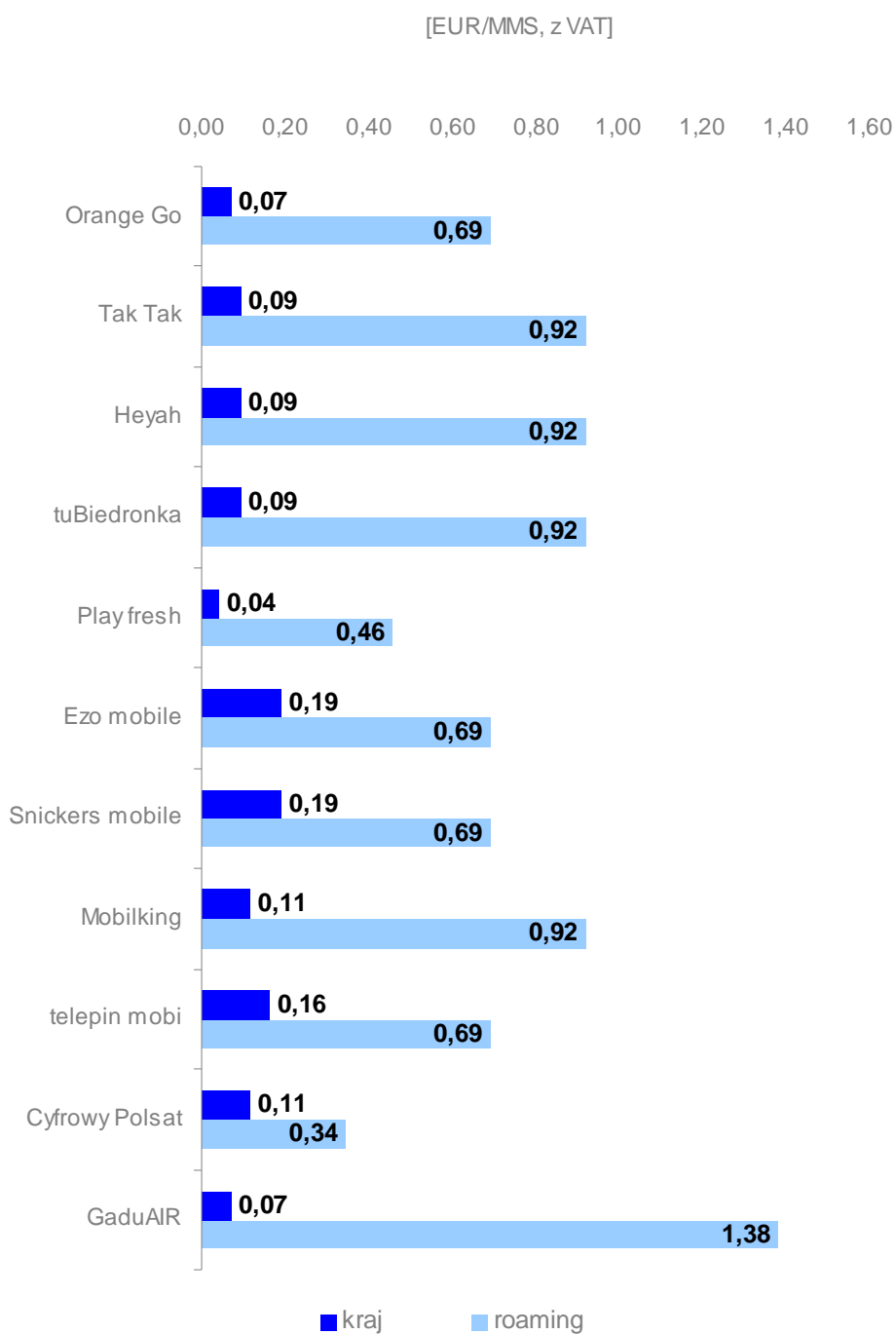
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 37. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 38. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez klientów usług przedpłaconych

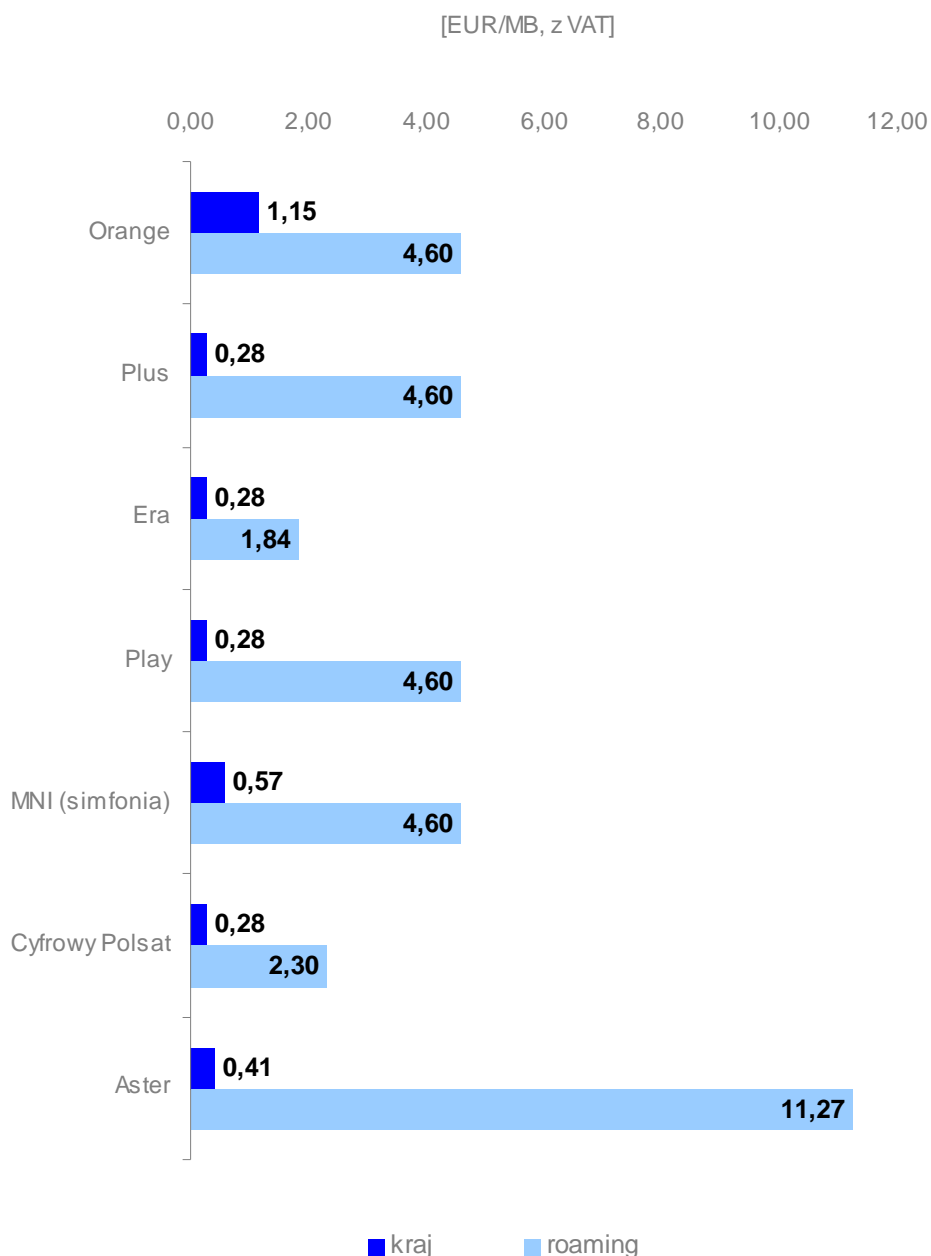

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

5.6 Korzystanie z transmisji danych

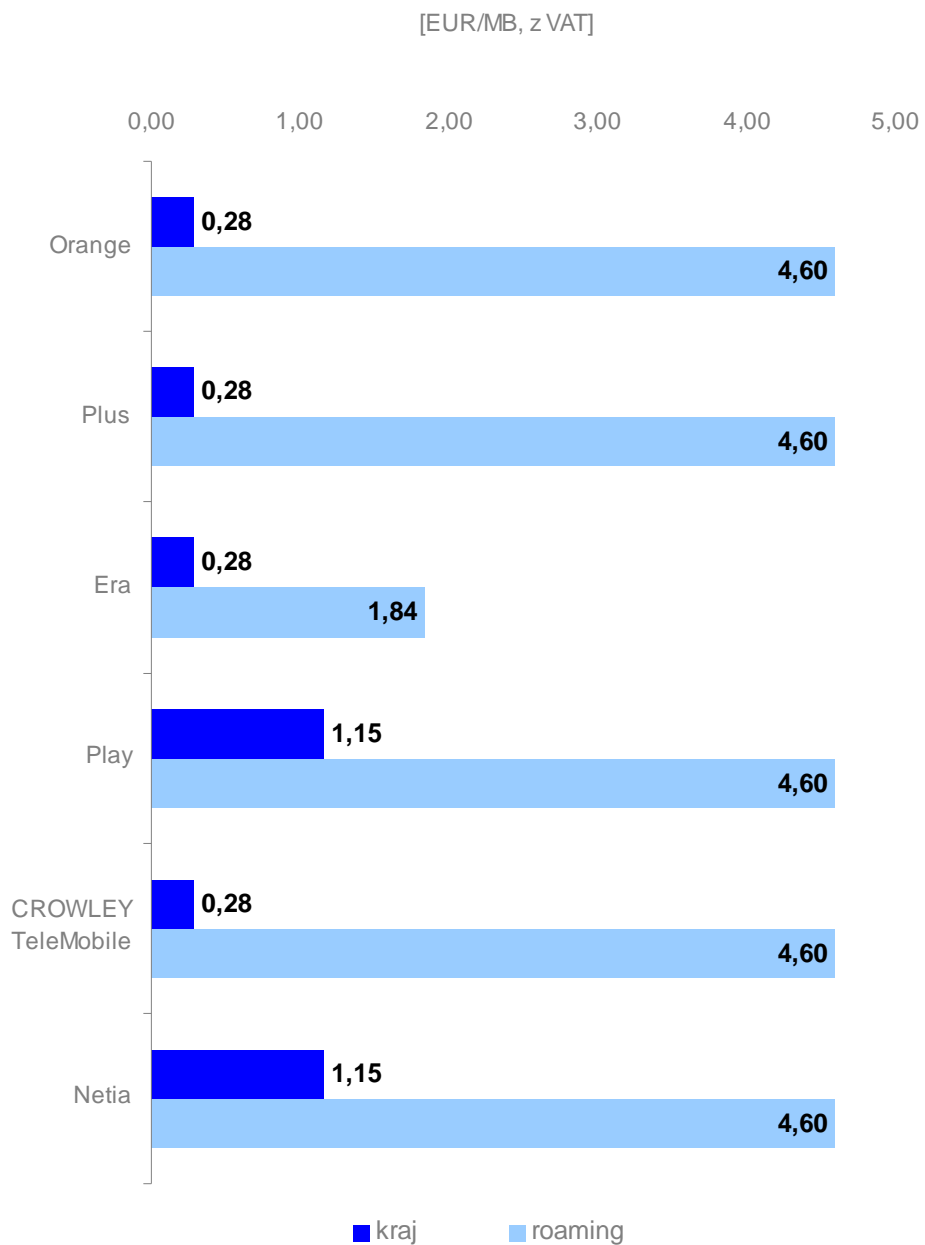
Poniżej przedstawiono ceny detaliczne korzystania z transmisji danych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

Wykres 39. Ceny transmisji danych realizowanej przez indywidualnych klientów abonamentowych

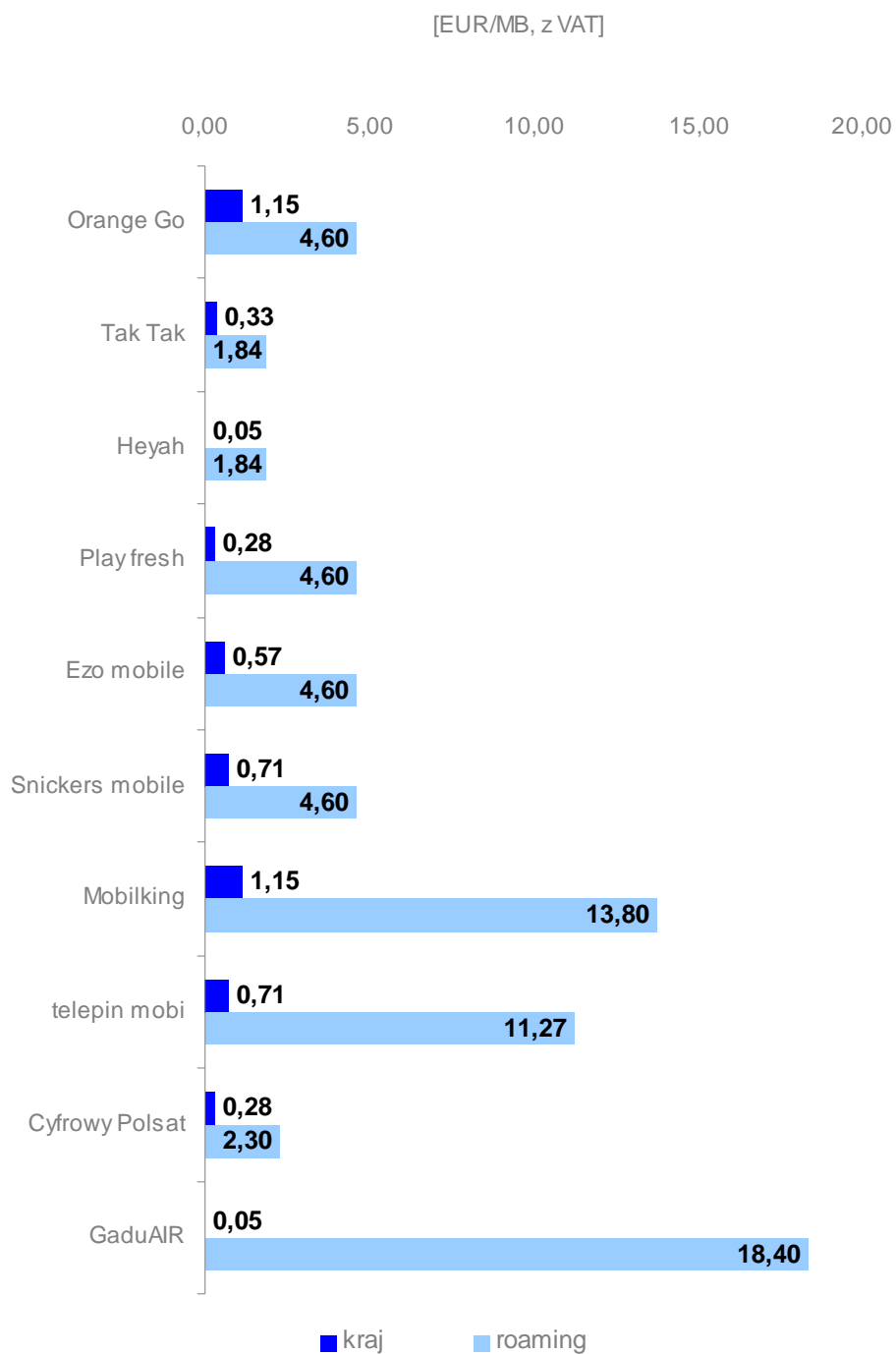
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 40. Ceny transmisji danych realizowanej przez biznesowych klientów abonamentowych

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 41. Ceny transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

5.7 Relacje cenowe usług w roamingu i w ramach oferty krajowej operatorów

Tabela 2. Krotność ceny usługi inicjowanej w roamingu wobec inicjowanej w kraju (na podstawie przykładowych ofert operatorów, z rozdziału 5)

<i>operator</i>	<i>profil klienta sieci</i>	<i>marka</i>	<i>połączenie głosowe (wykonywane)</i>	<i>SMS</i>	<i>MMS</i>	<i>transmisja danych</i>
PTK Centertel Sp. z o.o.	Post-paid	Orange	4	3	8	4
	Biznes	Orange	8	3	8	17
	Pre-paid	Orange Go	6	3	10	4
Pokomtel S.A.	Post-paid	Plus	4	3	9	17
	Biznes	Plus	5	3	9	17
	Pre-paid	Simplus	3	3	-	-
	Pre-paid	36,6	3	4	-	-
	Pre-paid	Sami Swoi	3	2	-	-
PTC Sp. z o.o.	Post-paid	Era	6	3	10	7
	Biznes	Era	6	2	10	7
	Pre-paid	Tak Tak	6	3	10	6
	Pre-paid	Heyah	6	4	10	40
	Pre-paid	tuBiedronka	9	4	10	-
P4 Sp. z o.o.	Post-paid	Play	6	3	10	17
	Biznes	Play	6	4	13	4
	Pre-paid	Play fresh	6	6	10	17
Aspiro Sp. z o.o.	Pre-paid	mBank mobile	7	4	-	-
Avon Mobile Sp. z o.o.	Pre-paid	myAVON	3	3	-	-
MNI Telecom S.A.	Post-paid	simfonia	3	2	4	8

Urząd Komunikacji Elektronicznej
Departament Analiz Rynku Telekomunikacyjnego

MNI Mobile S.A.	Pre-paid	Ezo mobile	6	3	4	8
MNI Mobile S.A.	Pre-paid	Snickers mobile	3	2	4	6
Mobile Entertainment Company Sp. z o.o.	Pre-paid	Mobilking	6	4	8	12
CP Telecom Sp. z o.o.	Pre-paid	Carrefour Mova	7	4	-	-
MediaTel S.A.	Pre-paid	telepin mobi	5	2	4	16
Cyfrowy Polsat S.A.	Post-paid	Cyfrowy Polsat	4	3	4	8
	Pre-paid	Cyfrowy Polsat	4	3	3	8
Aster Sp. z o.o.	Post-paid	Aster	3	3	6	27
Crowley Data Poland Sp. z o.o.	Biznes	CROWLEY	9	2	2	17
		TeleMobile				
Netia S.A.	Biznes	Netia	3	3	2	4
GG Network S.A.	Pre-paid	GaduAIR	6	4	20	400
MIN			3	2	2	4
ŚREDNIA (arytmetyczna)			5	3	8	29
MAX			9	6	20	400

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz 1: Znaczna wielokrotność ceny usługi w roamingu wobec ceny usługi krajowej nie przesądza o konkurencyjności oferty operatora. Operator posiadający stosunkowo drogą ofertę w roamingu wobec oferty krajowej, w obu przypadkach może oferować ceny niższe od konkurencji, i odwrotnie.

Komentarz 2: Puste pozycje tabeli wynikają z braku usługi w ofercie krajowej i/lub w roamingu.

Komentarz 3: Wartości poddane zostały zaokrągleniom.

5.8 Podsumowanie

W zakresie detalicznych cen połączeń głosowych prawie wszyscy krajowi operatorzy telefonii ruchomej oferowali te same ceny usług, oscylujące wokół poziomu 0,40 EUR/min. Najkorzystniejszą ofertę proponował swoim klientom Play oraz powiązana z P4 Netia (MVNO działający w sieci P4). W obu przypadkach cena minuty inicjowanego w roamingu połączenia kształtowała się na poziomie 0,36 EUR/min (Wykres 42), z kolei najdroższą ofertę posiadały tuBiedronka oraz Mobilking, tj. 0,52 EUR/min. Warto podkreślić, iż zdecydowanie większą różnorodnością cieszyły się ceny w ofertach krajowych. Zróżnicowane były więc także same dysproporcje między cenami usług w kraju i w roamingu. Zdecydowanie największa różnica obserwowana była w ofercie CROWLEY Telemobile oraz tuBiedronka, gdzie klienci płacili za wykonane połączenie w roamingu 9-krotnie więcej niż w kraju. Najmniejsza różnica dotyczyła natomiast marek należących do Polkomtel S.A. (Simplus, 36,6, Sami Swoi), MNI S.A. (simfornia, Snickers mobile), oraz sieci myAvon, Aster, Netia, gdzie cena inicjowanego połączenia była w roamingu 3-krotnie wyższa niż w ofercie krajowej.

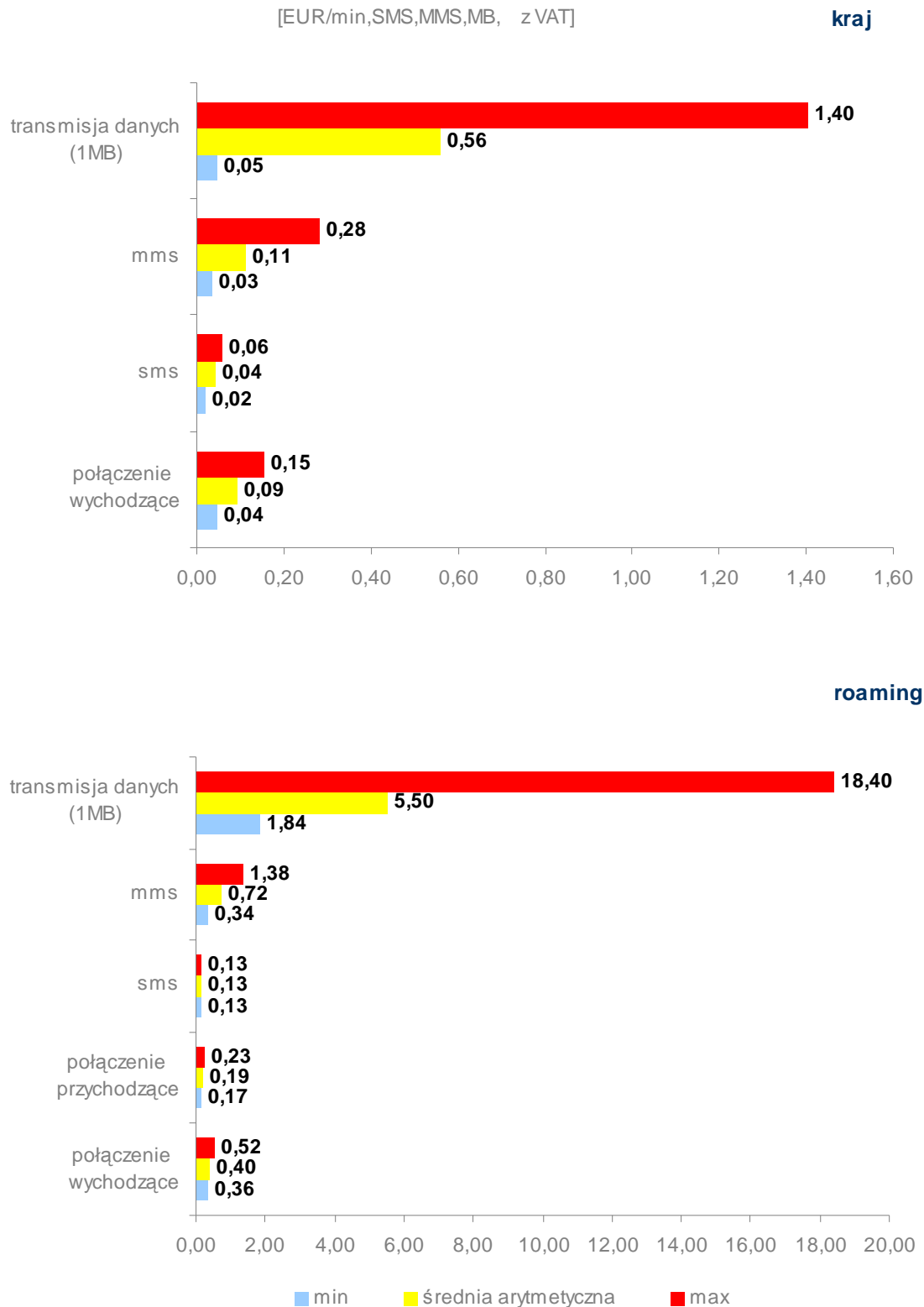
Analogicznie jak w przypadku połączeń wykonywanych, przedstawiała się sytuacja połączeń głosowych odbieranych w roamingu, gdzie najniższe ceny tj. 0,17 EUR/min osiągalne były również w ofertach Play i Netia, zaś najwyższe tj. 0,23 EUR/min w ofertach tuBiedronka oraz Mobilking, natomiast wszystkie pozostałe sieci oferowały usługę w cenie 0,19 PLN/min. W ofertach krajowych odbieranie połączeń głosowych jest bezpłatne.

Kolejną regulowaną na poziomie detalicznym usługą w roamingu jest wysyłanie wiadomości SMS. W tym przypadku wszyscy krajowi operatorzy stosowali w swoich sieciach najwyższą dopuszczalną cenę na poziomie 0,13 EUR/SMS. Wspomniane 0,13 EUR/SMS w zestawieniu z ofertami krajowymi, to cena od 2 razy (w ofertach Sami Swoi, Era – biznes, simfornia, Snickers mobile, telepin mobi, CROWLEY TeleMobile) do 6 razy (w ofercie Play fresh) wyższa od ceny wysyłania SMS w ofercie krajowej, przy czym w tym zakresie należy zaznaczyć, iż wobec jednakowej ceny usługi w roamingu, 6-krotnie niższą cenę usługi krajowej należy uznawać za jedną z najkorzystniejszych z punktu widzenia konsumenta.

Regulacji nie podlegają natomiast ceny wysyłania w roamingu wiadomości MMS. W tym przypadku zdecydowanie najkorzystniejszą ofertę posiadał Cyfrowy Polsat tj. 0,34 EUR/MMS, zaś najdrożej za usługę płacili klienci GaduAIR tj. 1,38 EUR/MMS. W przypadku GaduAIR usługa ta była także 20-krotnie droższa od oferty krajowej, zaś w przypadku Netii oraz CROWLEY TeleMobile różnica była 2-krotna i była najmniejsza spośród wszystkich ofert.

Na szczególną uwagę zasługuje usługa transmisji danych. W zdecydowanej większości ofert cena 1 MB w roamingu nie przekraczała 5 EUR, zaś w najkorzystniejszych ofertach PTC (dla Era, Tak Tak i Heyah) wynosiła tylko 1,84 EUR/MB. Najdrożej za transmisję danych w roamingu płacili klienci GaduAIR, aż 18,40 EUR/MB. W tym przypadku, podobnie jak dla MMS, oferta sieci charakteryzowała się największą krotnością w stosunku do oferty krajowej, 400 razy!. Najmniejsza różnica występowała zaś w ofertach Orange – abonament, Orange Go, oraz w ofertach dla klientów biznesowych Play i Netia, i była 4-krotna.

Wykres 42. Minimalne, średnie oraz maksymalne ceny detaliczne usług w ofertach krajowych i w roamingu

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

6. Wnioski z raportu

W konsekwencji poddania analizie okresu 2q '09 - 4q '09, niniejszy raport potwierdził sezonowe preferencje konsumentów (i to nie tylko Polaków!) w zakresie korzystania z usług roamingu międzynarodowego. O ile w poprzednim raporcie⁵ apogeum korzystania z roamingu przypadało na okres Świąt Bożego Narodzenia i Sylwestra, o tyle w obecnym raporcie, szczyt zainteresowań tymi usługami zbiegł się w czasie z wakacjami, a więc okresem wzmożonych podróży zagranicznych - zarówno obcokrajowców do Polski jak również Polaków do innych krajów Unii Europejskiej, a nawet poza Wspólnotę.

W zakresie roamingu pasywnego, tj. usług inicjowanych przez obcokrajowców w sieciach polskich operatorów, zarówno w przypadku wykonywanych połączeń głosowych jak i wysyłanych SMS oraz realizowanej transmisji danych, wyraźnie wzrastały wolumeny ruchu na przestrzeni 2q '09 – 3q '09. Dla połączeń głosowych oraz wiadomości SMS największy wzrost odnotowano w przypadku cudzoziemców realizujących usługi poza grupą operatorów powiązanych z innymi sieciami kapitałowo / marką, odpowiednio o ok. 31% dla połączeń oraz o ok. 51% dla wiadomości SMS. Największy wzrost zainteresowania transmisją danych odnotowano w przypadku usług realizowanych z Polski poza Wspólnotę, tj. do krajów reszty świata, o ok. 45%. W kolejnym analizowanym okresie tj. 3q '09 – 4q '09, odnotowano wyraźne spadki zainteresowania ze strony cudzoziemców wszystkimi trzema usługami.

Zmiana zainteresowania roamingiem na ogół pociąga za sobą dodatnio skorelowaną zmianę hurtowych przychodów operatorów, co też można było zaobserwować w zakresie spadków wolumenów i przychodów wszystkich usług realizowanych przez obcokrajowców w okresie 3q '09 – 4q '09. Wyjątek od reguły stanowiły przytaczane już wiadomości SMS wysyłane na przestrzeni 2q '09 – 3q '09, gdzie nawet pomimo wskazywanego wzrostu wolumenu o ok. 51% przychody operatorów spadły ok. 45%, przede wszystkim wskutek uregulowania w ramach eurotaryfy SMS stawki rozliczeń międzyoperatorskich w obrębie Wspólnoty na poziomie 0,04 EUR/SMS. W tym przypadku wzrost zainteresowania cudzoziemców usługą niestety nie przełożył się na wzrost przychodów polskich operatorów z jej realizacji. Podobny scenariusz dotyczył również regulowanej od 3q '09 na poziomie hurtowym transmisji danych, gdzie przychody polskich operatorów spadały w okresie 2q '09 – 3q '09 o ok. 20% dla usług realizowanych przez mieszkańców Wspólnoty poza grupą, oraz ok. 10% dla obcokrajowców realizujących usługi w ramach grupy operatorów powiązanych kapitałowo / marką, pomimo wzrostu zainteresowania usługą w obu przypadkach. Co ciekawe w 3q '09 i 4q '09 średnie hurtowe stawki za transmisję danych realizowaną poza grupą znajdowały się na poziomie odpowiednio 0,73 oraz 0,66 EUR/MB, a więc o ponad 0,30 EUR poniżej maksymalnej dopuszczalnej unijną regulacją stawki 1 EUR/MB, zaś w przypadku usług realizowanych w ramach grupy różnica ta wynosiła nawet do 0,75 EUR w 4q '09.

Tendencje zaobserwowane w roamingu pasywnym potwierdziły się także w przypadku usług w roamingu aktywnym, tj. usług realizowanych przez klientów polskich sieci korzystających z telefonii ruchomej poza granicami Polski. Także w tym przypadku okres 2q '09 – 3q '09 charakteryzował się wzrostami zainteresowania Polaków połączeniami głosowymi realizowanymi na obszarze Wspólnoty w ramach eurotaryfy, gdzie największy wzrost wolumenu odnotowano dla klientów pre-paid, na poziomie ok. 39% dla połączeń wykonywanych oraz na poziomie ok. 44% dla odbieranych. Podobna tendencja występowała również w przypadku usług głosowych realizowanych przez Polaków w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza eurotaryfą jak również w krajach reszty świata. We wszystkich analizowanych przypadkach kolejny okres 3q '09 – 4q '09 charakteryzował się spadkiem zainteresowania usługami głosowymi. O ile trend zaobserwowany w połączeniach głosowych był zbieżny z sytuacją w usługach transmisji

⁵ Raport o usługach telefonii ruchomej w roamingu międzynarodowym wewnątrz Wspólnoty. Warszawa, maj 2009 r.

danych (także wzrosty wolumenów w okresie 2q '09 – 3q '09 oraz późniejsze spadki w okresie 3q '09 – 4q '09 we wszystkich analizowanych kategoriach), to w przypadku wiadomości SMS wzrost zainteresowania ich wysyłaniem wykazywali wyłącznie Polacy podróżujący w okresie wakacji poza Wspólnotę, o ok. 74% w okresie 2q '09 – 3q '09. W praktyce tylko ci klienci pozwolili krajowym operatorom odnotować wzrost detalicznych przychodów z realizacji usługi, który w przytaczanym okresie wyniósł ok. 49%. We wszystkich pozostałych przypadkach korzystania z wiadomości SMS operatorzy notowali z kwartału na kwartał malejące przychody z usługi. O dziwo, mimo wskazywanych wcześniej wzrostów wolumenów połączeń realizowanych w eurotaryfie przede wszystkim przez klientów pre-paid, zdecydowana większość przychodów polskich operatorów z realizacji wszystkich typów połączeń charakteryzowała się spadkami i to na przestrzeni całego okresu 2q '09 – 4q '09. W przypadku transmisji danych wskazywany wzrost (2q '09 – 3q '09) oraz spadek (3q '09 – 4q '09) wolumenów MB realizowanych przez Polaków poza granicami kraju znalazł w większości odzwierciedlenie w detalicznych przychodach polskich operatorów ze świadczenia tych usług.

W przypadku transmisji danych, warto zwrócić uwagę niezwykle dynamiczne w ostatnich latach spadki średnich detalicznych stawek za usługi realizowane na obszarze Wspólnoty, i to w sytuacji gdy detaliczne ceny tych usług nie są obecnie regulowane (!). W 4q '09 Polacy płacili za 1 MB danych 3,02 EUR dla usług realizowanych poza grupą oraz 2,63 EUR w grupie operatorów powiązanych kapitałowo / marką. Dla porównania dwa lata wcześniej⁶ polscy użytkownicy musieli płacić średnio 10,22 EUR/MB poza grupą oraz 8,43 EUR/MB w ramach grupy. W tym zakresie potwierdziły się prognozy UKE, zgodnie z którymi to właśnie nieregulowana usługa jest głównym narzędziem konkurencji, w sytuacji, gdy kolejne doświadczenia regulacji roamingu wskazują, iż cenniki usług regulowanych ustawiane są przez operatorów na najwyższym dopuszczalnym eurotaryfą, a teraz także eurotaryfą SMS, poziomie.

Przytaczane powyżej detaliczne cenniki roamingu krajowych operatorów nadal obrazują politykę zgodną z tzw. „dylematem więźnia”, tj. ustalanie cen na maksymalnym dopuszczalnym poziomie i oczekiwanie na ewentualne ruchy trzech głównych konkurentów: PTC, Polkomtel oraz PTK Centertel. Konkurencji cenowej znanej chociażby z rynku krajowego nie był w stanie wywołać w tym przypadku nawet, działający w grupie tzw. mobile challengers, operator sieci Play - P4. Chociaż P4 wraz z Netia (MVNO działający w sieci P4) oferowali najniższe na polskim rynku ceny połączeń głosowych inicjowanych w roamingu - 0,36 EUR/min, jak również odbieranych – 0,17 EUR/min, średnie rynkowe stawki tych usług pozostawały na poziomie odpowiednio 0,40 i 0,19 EUR/min, a więc w przypadku połączeń wykonywanych zdecydowanie powyżej deklarowanych oczekiwań konsumentów (Wykres 43).

Zgodnie z regulacją z dniem 1 lipca 2009 roku ceny miały ulec kolejnej obniżce⁷, sami operatorzy mieli zaś możliwość rekalkulacji stawek zgodnie ze zmianą kursu euro wobec złotego. Jednakże wobec wahań kursów walut (z 3,2067 do 4,4877 PLN za 1 EUR) obniżka oznaczałaby w praktyce konieczność podniesienia cen usług, a dalej zagrożenie odstąpienia od umowy przez klientów abonamentowych. Krajowi operatorzy zdecydowali się więc nie zmieniać opłat za połączenia klientom abonamentowym, podwyżki dotyczyły natomiast wybranych ofert dla użytkowników pre-paid, czego pozostałości widoczne były ponad pół roku później w ofertach Mobilking oraz tuBiedronka, gdzie za połączenie wychodzące w roamingu należało zapłacić 0,52 EUR/min, a za odebrane 0,23 EUR/min.

Zdecydowanie prostsza sytuacja dotyczy również regulowanej usługi wysyłania w roamingu wiadomości SMS. W tym przypadku wszyscy krajowi operatorzy zastosowali najwyższą dopuszczalną cenę na poziomie 0,13 EUR/SMS. W odróżnieniu od usług głosowych cena ta

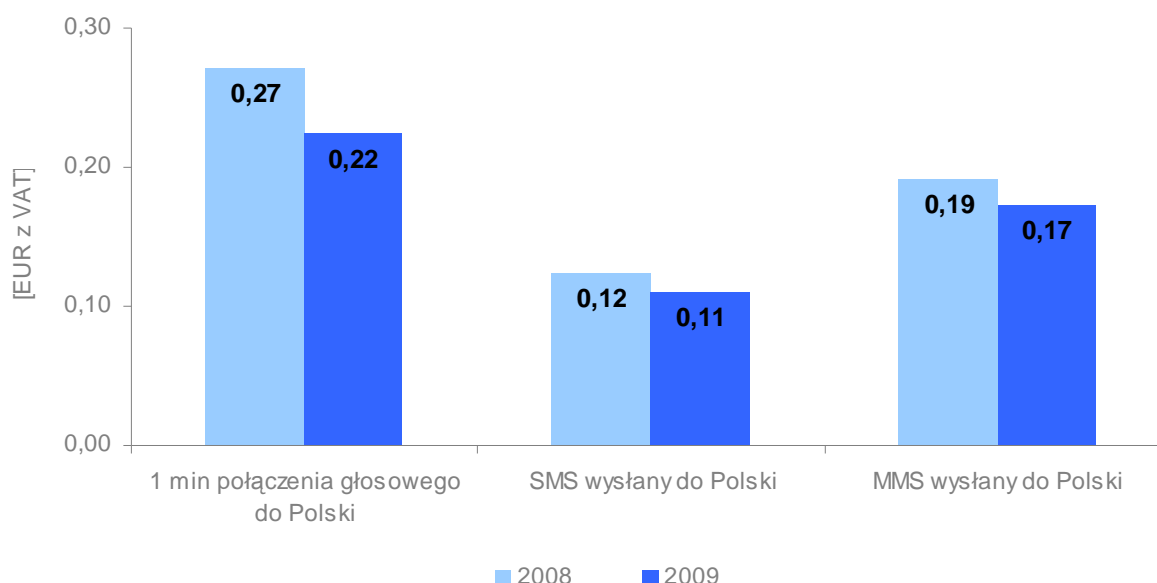
⁶ Raport o cenach usług telefonii ruchomej w roamingu międzynarodowym wewnątrz Wspólnoty. Warszawa, lipiec 2008 r., Wykres 8.

⁷ Opłaty w roamingu regulowanym, Tabela 1.

jest zbliżona do oczekiwań konsumentów, którzy z końcem 2009 roku deklarowali, iż za SMS wysyłany do Polski są skłonni zapłacić średnio ok. 0,11 EUR.

Zdecydowanie większą różnorodnością charakteryzowały się nieregulowane ceny wysyłania wiadomości MMS w roamingu. Średnia cena dla rynku wynosiła w tym przypadku 0,72 EUR/MMS, zaś z najatrakcyjniejszej oferty korzystali klienci Cyfrowego Polsatu, którzy płacili tylko 0,34 EUR/MMS, jednakże nawet ta oferta nie spełniała oczekiwań konsumentów, oczekujących cen na poziomie 0,17 EUR/MMS. Dla porównania najdroższa usługa znajdowała się w ofercie GaduAIR, 1,38 EUR/MMS.

Wykres 43. Średnie z deklarowanych maksymalnych kwot, jakie respondenci byłiby w stanie zapłacić za usługi realizowane w roamingu międzynarodowym (w %, N= 294 dla 2008 r. oraz N=378 dla 2009 r.)

Źródło: CBM INDICATOR Sp. z o.o. na zlecenie UKE, Warszawa grudzień 2008. PBS DGA Sp. z o.o. na zlecenie UKE, Warszawa grudzień 2009.

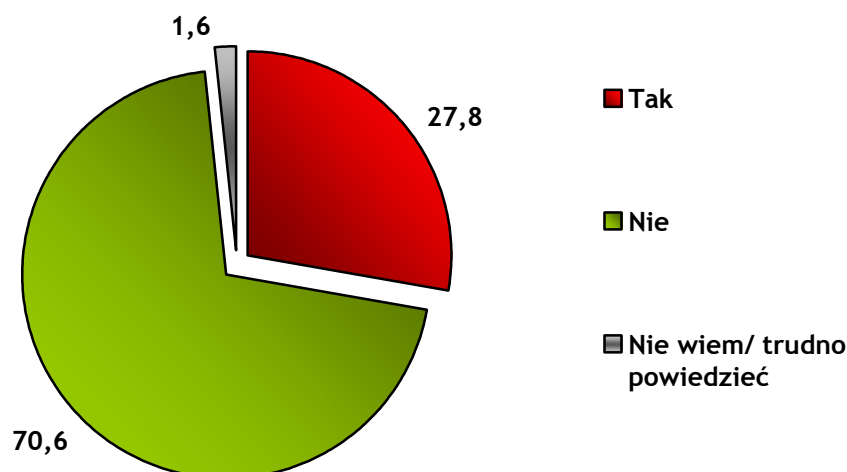
Komentarz 1: Pytanie zadano wyłącznie respondentom, którzy mają telefon komórkowy oraz korzystają z roamingu.

Komentarz 2: Wartości wyrażone w walucie euro zgodnie ze średnim kursem NBP z dnia 02.03.2010 r.: 3,9324 PLN za 1 EUR.

Wskazywane wcześniej dynamiczne spadki średnich stawek za transmisję danych w roamingu aktywnym, gdzie w 4q '09 Polacy płacili za 1 MB danych 3,02 EUR (ok. 3,68 EUR z VAT) poza grupą oraz 2,63 EUR (3,21 EUR z VAT) w grupie, potwierdziły się w cennikach operatorów. Najwyższa na rynku cena 18,40 EUR/MB w ofercie GaduAIR stanowiła wyjątek potwierdzający regułę. Średnia cen dla wszystkich ofert rynkowych wyniosła 5,50 EUR/MB i mimo, iż nie uwzględniała pakietów obniżających koszty (przez co jak zawsze była wyższa od przytaczanych wcześniej średnich stawek detalicznych w grupie i poza grupą operatorów powiązanych kapitałowo / marką), stanowi dobry prognostyk na przyszłość. Podobnie jak w przypadku MMS, bardzo korzystną ofertę w tym zakresie przygotował Cyfrowy Polsat, którego klienci płacili 2,30 EUR/MB, jednakże bezkonkurencyjną stawkę oferowała PTC, 1,84 EUR/MB. W tym jednym przypadku, operator Era, Tak Tak i Heyah przełamał strategię dylematu więźnia udowadniając, że można grać ceną dużo bliżej ponoszonego kosztu świadczenia usługi, który w przypadku transmisji danych w roamingu dla wszystkich jest

jednakowy i wysokości 1 EUR/MB. Niestety za ciosem nie poszli główni konkurencji, PTK Centertel oraz Polkomtel a nawet P4. Klienci Orange, Plus i Play płacili za 1 MB w roamingu równo 4,60 EUR.

Wykres 44. Czy korzysta Pan(i) obecnie z roamingu za granicą ? (w %, N=1360)

Źródło: PBS DGA Sp. z o.o. na zlecenie UKE. Warszawa, grudzień 2009.

W dalszym ciągu blisko co piąty użytkownik telefonu komórkowego deklaruje korzystanie z usług roamingu (Wykres 44). Chociaż w tym zakresie nie widać wyraźnego wzrostu zainteresowania na przestrzeni lat 2008-2009 należy mieć nadzieję, iż dalsze obniżki cen spowodują wzrost konsumpcji. Usługa roamingu, chociaż nie priorytetowa przy wyborze oferty operatora, jest komplementarna wobec usługi krajowej i w ocenie Prezesa UKE w zakresie cen nie powinna znacznie odbiegać od poziomu krajowego. W świadomości Polaków w dalszym ciągu funkcjonuje przekonanie o wysokich kosztach korzystania z usług telefonii ruchomej poza granicami kraju, czemu częściowo mają przeciwdziałać wdrażane obecnie zgodnie z wymogami rozporządzenia nr 544/2009 z czerwca ubiegłego roku limity finansowe w zakresie transmisji danych, czy też funkcjonujące już od 2007 roku tzw. Welcome SMS, informujące konsumentów o opłatach w roamingu. Przytaczane rozwiązania stanowią warunek konieczny, aczkolwiek nie wystarczający wzrostu zainteresowania roamingiem. Niezbędne są dalsze obniżki cen, w pierwszej kolejności zdecydowanie bliżej stawek hurtowych, a w dalszej perspektywie cen krajowych. Chociaż niniejszy raport potwierdza tezę postawioną przez Prezesa UKE w poprzedniej analizie⁸, iż paradoksalnie regulacja w postaci cen maksymalnych prowadzi do bardziej dynamicznych spadków cen usług nieregulowanych (patrz - transmisja danych !), to jednak na chwilę obecną interwencjonizm Parlamentu Europejskiego i Rady wydaje się być jedynym efektywnym sposobem niwelowania geograficznych barier cenowych, w znacznym stopniu stanowiących zaprzeczenie mobilności, stanowiącej istotę telefonii ruchomej.

⁸ Raport o usługach telefonii ruchomej w roamingu międzynarodowym wewnątrz Wspólnoty. Warszawa, maj 2009 r.

Spis cenników

W raporcie uwzględnione zostały ceny detaliczne z następujących taryf / cenników / ofert / promocji / regulaminów:

Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o. (Orange):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług w ofertach Orange abonament oraz Orange mix, obowiązuje od 24 listopada 2009 r.;*
 - biznes – *Cennik usług w ofercie Optymalnej w Orange dla Firm, obowiązuje od dnia 15 lutego 2010 roku;*
 - pre-paid – *Cennik usług w ofercie Nowe Orange Go, obowiązuje od 5 lipca 2009 r.;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid / biznes / pre-paid - *Cennik usług w roamingu, obowiązuje od 1 lipca 2009 roku do odwołania.*

Polkomtel S.A. (Plus, Simplus, 36,6, Sami Swoi):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik „Taryfy Syberyjskie”, oferta ważna od 05.07.2009;*
 - biznes – *Taryfy TanioRozmowne, Cennik świadczenia usług telekomunikacyjnych, oferta ważna od 05.07.2009 r.;*
 - pre-paid (Simplus) – *Cennik dla taryfy TWÓJ PROFIL, cennik ważny od 05.07.2009 roku;*
 - pre-paid (36,6) – *Cennik Taryfa 36,6; cennik ważny od 05.07.2009 roku.;*
 - pre-paid (Sami Swoi) – *Szczegółowy cennik usług;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik „Taryfy Syberyjskie”, oferta ważna od 05.07.2009 + Regulamin promocji „Pakietowa transmisja danych w roamingu w krajach Unii Europejskiej” w sieci Plus;*
 - biznes – *Taryfy TanioRozmowne, Cennik świadczenia usług telekomunikacyjnych, oferta ważna od 05.07.2009 r.; + Regulamin promocji „Pakietowa transmisja danych w roamingu w krajach Unii Europejskiej” w sieci Plus;*
 - pre-paid (Simplus) – *Cennik dla taryfy TWÓJ PROFIL, cennik ważny od 05.07.2009 roku;*
 - pre-paid (36,6) – *Cennik Taryfa 36,6; cennik ważny od 05.07.2009 roku.;*
 - pre-paid (Sami Swoi) – *Szczegółowy cennik usług.*

Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. (Era, Tak Tak, Heyah, tuBiedronka):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik taryf Nowa Era + Warunki Oferty Promocyjnej „Nowa Jedyna” w sieci Era („Oferta Promocyjna”);*
 - biznes – *Załącznik cenowy do oferty taryf Nowa Firma;*
 - pre-paid (Tak Tak) – *Cennik, taryfa Tak Tak HOT w systemie Tak Tak w sieci Era;*
 - pre-paid (Heyah) – *Taryfa Nowa Heyah, Cennik taryfy dla Użytkowników Heyah (w tym korzystających z Równej Taryfy od 27.05.2009 r.), cennik ważny od 5.10.2009 r.;*
 - pre-paid (tuBiedronka) – *Cennik Usług Telekomunikacyjnych w Usłudze tuBiedronka;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik usług dla taryf Nowa Era;*
 - biznes – *Załącznik cenowy do oferty taryf Nowa Firma;*
 - pre-paid (Tak Tak) – *Cennik, taryfa Tak Tak HOT w systemie Tak Tak w sieci Era;*
 - pre-paid (Heyah) – *Cennik usług dla Użytkowników Heyah, cennik ważny od 15.01.2010 r.;*

- pre-paid (tuBiedronka) – *Cennik Usług w ramach roamingu w Usłudze tuBiedronka.*

P4 Sp. z o.o. (Play, Play fresh):

- usługi krajowe:
 - post-paid – Oferta Promocyjna „One Play PRO dla Abonentów” obowiązuje od 12 listopada 2009 r. do odwołania + Cennik Oferty One Play. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 4 lipca 2009 r. do odwołania;
 - biznes – *Cennik Oferty Firmowa. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 12 listopada 2009r do odwołania;*
 - pre-paid – *Cennik Oferty Play Fresh. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 01.07.2009 r. do odwołania;*
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik Oferty One Play, Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 4 lipca 2009 r. do odwołania;*
 - biznes – *Cennik Oferty Firmowa. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 12 listopada 2009 r. do odwołania;*
 - pre-paid – *Cennik Oferty Play Fresh. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 01.07.2009 r. do odwołania.*

Aspiro Sp. z o.o. (mBank mobile):

- usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik usług mBank mobile, taryfa mobile. Cennik ważny od 15.02.2010;*
- usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik usług mBank mobile, taryfa mobile. Cennik ważny od 15.02.2010.*

Avon Mobile Sp. z o.o. (myAVON):

- usługi krajowe:
 - pre-paid – *myAVON – Cennik szczegółowy;*
- usługi w roamingu:
 - pre-paid – *myAVON – Cennik szczegółowy.*

MNI Telecom S.A. (simfonia):

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik Usług MNI Telecom S.A., obowiązuje od 01.09.2009r.;*
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik Usług MNI Telecom S.A., obowiązuje od 01.09.2009r.*

MNI Mobile S.A. (Ezo mobile):

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik Usług w sieci Ezo mobile;*
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik Usług w sieci Ezo mobile.*

MNI Mobile S.A. (Snickers mobile):

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik Usług w sieci Snickers mobile;*
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik Usług w sieci Snickers mobile.*

Mobile Entertainment Company Sp. z o.o. (Mobilking):

- usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik, Prosta i uczciwa taryfa, niskie ceny. Cennik obowiązuje od 6 lipca 2009;*
- usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik, Prosta i uczciwa taryfa, niskie ceny. Cennik obowiązuje od 6 lipca 2009.*

CP Telecom Sp. z o.o. (Carrefour Mova):

- o usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik usług w Ofercie Carrefour Mova na Kartę. Cennik obowiązuje od dnia 17 sierpnia 2009 roku;*
- o usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik usług w Ofercie Carrefour Mova na Kartę. Cennik obowiązuje od dnia 17 sierpnia 2009 roku.*

MediaTel S.A. (telepin mobi):

- o usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik usług przedpłaconych, obowiązuje od dnia 06.07.2009;*
- o usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik usług przedpłaconych, obowiązuje od dnia 06.07.2009.*

Cyfrowy Polsat S.A.:

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie abonamentowej Cyfrowego Polsatu. Cennik ważny jest od 26 października 2009 r.;*
 - pre-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie przedpłaconej Cyfrowego Polsatu. Cennik ważny jest od 26 października 2009 r.;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid / pre-paid – *Cennik usług w roamingu międzynarodowym w ofercie Cyfrowego Polsatu. Cennik obowiązuje od dnia 11.12.2009 r. do odwołania.*

Aster Sp. z o.o.:

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Zestawienie Cenników usług świadczonych przez ASTER Sp. z o.o., obowiązuje od dnia 1 lipca 2009 r.*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Zestawienie Cenników usług świadczonych przez ASTER Sp. z o.o., obowiązuje od dnia 1 lipca 2009 r.*

Crowley Data Poland Sp. z o.o. (CROWLEY TeleMobile):

- o usługi krajowe:
 - biznes – *Cennik usługi Crowley TeleMobile do Umowy o Świadczenie Usług Telekomunikacyjnych. Cennik obowiązuje od 1 lipca 2009 r. + promocja na połączenia głosowe z www.crowley.pl z 25.02.2010;*
- o usługi w roamingu:
 - biznes – *Cennik usługi Crowley TeleMobile do Umowy o Świadczenie Usług Telekomunikacyjnych. Cennik obowiązuje od 1 lipca 2009 r.*

Netia S.A. (Netia Mobile):

- o usługi krajowe:
 - biznes – *Cennik usług Netia Mobile;*
- o usługi w roamingu:
 - biznes – *Cennik usług Netia Mobile.*

GG Network S.A. (GaduAIR):

- o usługi krajowe:
 - biznes – *Cennik usług pre-paid telefonii komórkowej GaduAIR. Cennik ważny od 27.01.2010;*
- o usługi w roamingu:
 - biznes – *Cennik usług pre-paid telefonii komórkowej GaduAIR. Cennik ważny od 27.01.2010.*

Spis tabel

Tabela 1. Stawki za usługi w roamingu regulowanym (bez VAT).....	4
Tabela 2. Krotność ceny usługi inicjowanej w roamingu wobec inicjowanej w kraju (na podstawie przykładowych ofert operatorów, z rozdziału 5)	41

Spis wykresów

Wykres 1. Dynamika hurtowego ruchu połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	6
Wykres 2. Dynamika hurtowego ruchu wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	6
Wykres 3. Dynamika hurtowego ruchu transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	7
Wykres 4. Dynamika hurtowego przychodu z połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009.....	7
Wykres 5. Dynamika hurtowego przychodu z wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009.....	8
Wykres 6. Dynamika hurtowego przychodu z transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	8
Wykres 7. Średnie stawki hurtowe za połączenia głosowe inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	9
Wykres 8. Średnie stawki hurtowe za wiadomości SMS inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	9
Wykres 9. Średnie stawki hurtowe za transmisję danych w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	10
Wykres 10. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009.	13
Wykres 11. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009.	14
Wykres 12. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009. Źródło: UKE	15
Wykres 13. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009. Źródło: UKE.....	15
Wykres 14. Dynamika detalicznego ruchu wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	16

Wykres 15. Dynamika detalicznego ruchu transmisji danych realizowanej przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	16
Wykres 16. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	17
Wykres 17. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	17
Wykres 18. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009. Źródło: UKE	18
Wykres 19. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 4Q 2008 – 1Q 2009. Źródło: UKE	18
Wykres 20. Dynamika detalicznych przychodów z wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	19
Wykres 21. Dynamika detalicznych przychodów z transmisji danych realizowanej przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	19
Wykres 22. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	20
Wykres 23. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	20
Wykres 24. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez specjalnych klientów biznesowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	21
Wykres 25. Średnie stawki detaliczne za wiadomości SMS wysyłane przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	21
Wykres 26. Średnie stawki detaliczne za transmisję danych realizowaną przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 2q 2009 – 4q 2009	22
Wykres 27. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez indywidualnych klientów abonamentowych	26
Wykres 28. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez biznesowych klientów abonamentowych	27
Wykres 29. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez klientów usług przedpłaconych ..	28

Wykres 30. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez indywidualnych klientów abonamentowych	29
Wykres 31. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez biznesowych klientów abonamentowych	30
Wykres 32. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez klientów usług przedpłaconych ..	31
Wykres 33. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonamentowych	32
Wykres 34. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych	33
Wykres 35. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez klientów usług przedpłaconych.....	34
Wykres 36. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonamentowych	35
Wykres 37. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych	36
Wykres 38. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez klientów usług przedpłaconych	37
Wykres 39. Ceny transmisji danych realizowanej przez indywidualnych klientów abonamentowych	38
Wykres 40. Ceny transmisji danych realizowanej przez biznesowych klientów abonamentowych	39
Wykres 41. Ceny transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych.....	40
Wykres 42. Minimalne, średnie oraz maksymalne ceny detaliczne usług w ofertach krajowych i w roamingu	44
Wykres 44. Średnie z deklarowanych maksymalnych kwot, jakie respondenci byłiby w stanie zapłacić za usługi realizowane w roamingu międzynarodowym (w %, N= 294 dla 2008 r. oraz N=378 dla 2009 r.)	47
Wykres 43. Czy korzysta Pan(i) obecnie z roamingu za granicą ? (w %, N=1360)	48

OPRACOWANIE:

Marcin Cichy

Samodzielne Stanowisko ds. Telefonii Ruchomej
Departament Analiz Rynku Telekomunikacyjnego
Urząd Komunikacji Elektroniczej
ul. Kasprzaka 18/20, 01-211 Warszawa
tel.: +48 22 53 49 417
fax: +48 22 53 49 327
e-mail: m.cichy@uke.gov.pl
www.uke.gov.pl